Paulo Coelho

Manualul Războinicului Luminii

PROLOG

„În largul plajei de vest a satului se află o insulă şi pe ea e un templu uriaş, plin de clopote", spuse o femeie.

Băiatul observă că ea purta veşminte ciudate şi capul îi era acoperit de un văl. Nu o mai văzuse niciodată înainte.

„Ai vizitat templul acela?" întrebă ea. „Du-te acolo şi spune-mi cum ți se pare."

Atras de frumusețea femeii, băiatul merse la locul indicat. Şezu pe nisip şi scrută orizontul cu privirea, dar nu văzu nimic în afara priveliştii obişnuite: cerul albastru şi oceanul.

Decepționat, se duse într-un sat de pescari din apropiere şi întrebă despre o insulă cu un templu.

„Ah, a fost cu mult timp în urmă, pe vremea când trăiau pe-aici străbunicii mei", zise un pescar bătrân. „A fost un cutremur mare şi insula s-a scufundat în mare. Dar deşi nu mai putem vedea insula, încă putem auzi clopotele de la templul de pe ea atunci când marea le face să se legene acolo, în adâncurile ei."

Băiatul se întoarse pe plajă şi încercă să asculte clopotele. Stătu acolo toată după-amiaza, dar nu izbuti să audă altceva decât zgomotul valurilor şi țipetele pescăruşilor.

Când se lăsă noaptea, părinții lui veniră să-l caute. A doua zi de dimineață, el se întoarse pe plajă; nu-şi putea închipui că o femeie frumoasă ar fi fost în stare să-l mintă. Dacă ea avea să revină într-o

Paulo Coelho

Manualul Războinicului Luminii

PROLOG

„În largul plajei de vest a satului se află o insulă şi pe ea e un templu uriaş, plin de clopote”, spuse o femeie.

Băiatul observă că ea purta veşminte ciudate şi capul îi era acoperit de un văl. Nu o mai văzuse niciodată înainte.

„Ai vizitat templul acela?” întrebă ea. „Du-te acolo şi spune-mi cum ţi se pare.”

Atras de frumuseţea femeii, băiatul merse la locul indicat. Şezu pe nisip şi scrută orizontul cu privirea, dar nu văzu nimic în afara priveliştii obişnuite: cerul albastru şi oceanul.

Decepţionat, se duse într-un sat de pescari din apropiere şi întrebă despre o insulă cu un templu.

„Ah, a fost cu mult timp în urmă, pe vremea când trăiau pe-aici străbunicii mei”, zise un pescar bătrân. „A fost un cutremur mare şi insula s-a scufundat în mare. Dar deşi nu mai putem vedea insula, încă putem auzi clopotele de la templul de pe ea atunci când marea le face să se legene acolo, în adâncurile ei.”

Băiatul se întoarse pe plajă şi încercă să asculte clopotele. Stătu acolo toată după-amiaza, dar nu izbuti să audă altceva decât zgomotul valurilor şi ţipetele pescăruşilor.

Când se lăsă noaptea, părinţii lui veniră să-l caute. A doua zi de dimineaţă, el se întoarse pe plajă; nu-şi putea închipui că o femeie frumoasă ar fi fost în stare să-l mintă. Dacă ea avea să revină într-o bună zi, i-ar fi putut spune că nu văzuse insula, dar auzise clopotele templului pe care le făcea să răsune mişcarea valurilor.

Trecură astfel multe luni; femeia nu se întoarse şi tânărul o dădu uitării; acum era convins că trebuia să descopere bogăţiile şi comorile templului scufundat. Dacă ar auzi clopotele, ar fi în stare să o localizeze şi ar putea recupera comoara ascunsă acolo.

Îşi pierduse orice interes pentru şcoală şi pentru grupul său de prieteni. Se transformase în obiectul preferat al glumelor celorlalţi copii, care obişnuiau să spună: „El nu mai e ca noi. Preferă să se uite ţintă la mare fiindcă îi e frică să nu piardă la jocurile noastre.”

Şi toţi râdeau, uitându-se la băiatul care şedea pe mal.

Deşi nu izbutise să audă vechile clopote ale templului, băiatul învăţa alte lucruri. Începu să-şi dea seama că, de cât asculta zgomotul valurilor, atenţia nu-i mai era abătută de ele. Niţel mai târziu se obişnui şi cu ţipetele pescăruşilor, cu zumzetul albinelor, cu vântul care bătea în frunzele palmierilor.

La şase luni după prima lui conversaţie cu femeia, băiatul era capabil să nu se mai lase distras de nici un zgomot – dar încă nu putea auzi clopotele templului scufundat.

Veneau pescari să stea de vorbă cu el şi stăruiau: „Noi auzim!” ziceau ei.

Băiatul însă nu izbutea.

Ceva mai târziu, pescarii schimbară vorba: „Eşti prea preocupat de zvonul clopotelor din adânc; renunţă la asta şi vino să te joci iar cu prietenii tăi. Poate că numai pescarii izbutesc să le audă.”

După aproape un an, băiatul gândi: „Pesemne oamenii ăştia au dreptate. E mai bine să mă fac mare, să devin pescar şi să revin în fiecare zi pe plaja asta, pentru că a

ajuns să-mi placă.” Şi mai gândi: „Poate că totul e o legendă şi – din cauza cutremurului – clopotele se vor fi sfărâmat şi nu vor mai răsuna niciodată.”

În după-amiaza aceea se hotărâ să se întoarcă acasă.

Se apropie de ocean, ca să-şi ia rămas-bun de la el. Mai privi o dată natura şi – cum gândul nu-i stătuse decât la clopote – putu zâmbi iarăşi auzind frumuseţea cântecului pescăruşilor, zgomotul mării, vântul şuierând în frunzele palmierilor. Auzi de departe glasul prietenilor săi care se jucau şi se simţi bucuros dându-şi seama că avea să revină la jocurile copilăriei.

Băiatul era mulţumit şi – aşa cum numai un copil ştie s-o facă – se simţi plin de recunoştinţă că era în viaţă. Era sigur că nu-şi pierduse vremea, deoarece învăţase să contemple şi să venereze Natura.

Atunci, pentru că asculta marea, pescăruşii, vântul, frunzele palmierilor şi vocile prietenilor săi care se jucau, auzi şi primul clopot.

Şi altul.

Şi încă unul, până când, spre bucuria lui, bătură toate clopotele templului scufundat.

Mulţi ani mai târziu – bărbat în toată firea acum – se întoarse în satul şi pe plaja copilăriei sale. Nu mai năzuia să recupereze nici o comoară din fundul mării; totul fusese poate doar rodul imaginaţiei lui şi nu auzise niciodată clopotele sub apă într-o după-amiază pierdută din copilărie. Chiar şi aşa, se hotărâ să se plimbe puţin, ca să audă zgomotul vântului şi cântecul pescăruşilor.

Care nu-i fu mirarea când o văzu, şezând pe nisip, pe femeia ce-i vorbise despre insula aceea cu templul ei.

„Ce faci aici?” o întrebă el.

„Te aşteptam pe tine”, răspunse ea.

El îşi dădu seama că – deşi trecuseră amar de ani – femeia îşi păstrase aceeaşi înfăţişare; vălul care-i ascundea părul nu părea decolorat de trecerea timpului.

Ea îi întinse un caiet albastru, cu filele albe.

„Scrie: un războinic al luminii se uită cu atenţie în ochii unui copil. Pentru că ei ştiu să vadă lumea fără amărăciune. Când vrea să ştie dacă persoana de lângă el e demnă de încredere, încearcă să o privească aşa cum ar vedea-o un copil.” „Ce este un războinic al luminii?” „Ştii bine ce este”, răspunse ea, surâzând. „E cineva capabil să înţeleagă miracolul vieţii, să lupte până la capăt pentru ceva în care crede, auzind totodată şi clopotele pe care marea le face să răsune în adâncul ei.”

El nu se socotise niciodată războinic al luminii. Femeia păru a-i ghici gândurile: „Toţi sunt în stare să fie. Şi cu toate că nimeni nu se consideră războinic al luminii, cu toate acestea toţi sunt.”

El se uită la paginile caietului. Femeia surâse din nou.

„Scrie despre războinic”, zise ea.

MANUALUL RĂZBOINICULUI LUMINII.

Un războinic al luminii nu uită niciodată gratitudinea.

În timpul luptei, a fost ajutat de îngeri; puterile cereşti au pus fiecare lucru la locul său, îngăduindu-i astfel fiecăruia să dea tot ce poate.

Tovarăşii săi comentează: „Cât e de norocos!” Şi războinicul obţine uneori succese peste capacităţile sale.

Aşa se face că, la apusul soarelui, el cade în genunchi şi-şi arată recunoştinţa pentru Mantia Protectoare din juru-i.

Gratitudinea lui nu se limitează însă la lumea spirituală; el nu-şi uită niciodată prietenii, pentru că sângele lor s-a amestecat cu al său pe câmpul de luptă.

Un războinic nu are nevoie de ajutorul altcuiva ca să-şi aducă aminte de ajutorul dat lui de către ceilalţi; îşi aduce singur aminte şi-şi împarte cu ei răsplata.

Toate drumurile lumii duc la inima războinicului; el se aruncă fără ezitare în fluviul pasiunilor ce curge totdeauna prin viaţa sa.

Războinicul ştie că este liber să aleagă ceea ce doreşte, hotărârile sunt luate cu curaj, detaşare şi – uneori – cu o anumită doză de nebunie.

Îşi acceptă pasiunile, savurându-şi-le intens. Ştie că nu trebuie să renunţe la entuziasmul cuceririlor; ele fac parte din viaţa lui şi-i bucură pe toţi cei care iau parte la ele.

Nu pierde însă niciodată din vedere lucrurile durabile şi legăturile solide create în timp.

Un războinic ştie să facă distincţia dintre ceea ce e trecător şi ceea ce e definitiv.

Un războinic al luminii nu se bizuie doar pe forţele sale; se foloseşte şi de energia adversarului.

Când intră în luptă, tot ce posedă e entuziasmul său şi loviturile pe care le-a învăţat pe parcursul antrenamentului; pe măsură ce lupta avansează, el descoperă că entuziasmul şi antrenamentul nu-i sunt suficiente ca să învingă: e absolut necesară experienţa.

Atunci îşi deschide inima către Univers şi-l roagă pe Dumnezeu să-l inspire, astfel încât fiecare lovitură a inamicului să-i fie şi lui o lecţie de apărare.

Tovarăşii lui comentează: „Cât e de superstiţios! A încetat lupta ca să se roage şi respectă trucurile adversarului.”

Războinicul nu răspunde acestor provocări. Ştie că, fără inspiraţie şi experienţă, nu există nici un fel de antrenament care să dea rezultate.

Un războinic al luminii nu trişează niciodată, dar ştie să-şi distragă adversarul.

Oricât ar fi de neliniştit, apelează la toate mijloacele strategiei ca să-şi atingă obiectivul. Când vede că este la capătul puterilor, îl face pe inamic să creadă că nu se grăbeşte. Când trebuie să atace pe flancul drept, îşi deplasează trupele pe flancul stâng. Dacă intenţionează să înceapă lupta imediat, se preface că-i e somn şi se pregăteşte de culcare.

Prietenii comentează: „Ia te uită, şi-a pierdut entuziasmul.” El însă nu pune preţ pe comentarii, fiindcă prietenii nu-i cunosc tacticile de luptă.

Un războinic al luminii ştie ce vrea. Şi n-are nevoie să-şi piardă timpul cu explicaţiile.

Un înţelept chinez spune despre strategiile războinicului luminii: „Fă-l pe inamicul tău să creadă că nu va obţine mari recompense dacă se hotărăşte să te atace; astfel îi vei scădea entuziasmul.

Nu te ruşina să te retragi provizoriu din luptă, dacă observi că inamicul este mai puternic; importanţă nu are o bătălie izolată, ci sfârşitul războiului.

Chiar dacă eşti foarte puternic, nu te jena să te prefaci slab; astfel îl faci pe inamic să-şi piardă prudenţa şi să atace înainte de vreme.

Într-un război, capacitatea de a-ţi lua adversarul prin surprindere este cheia victoriei.” „E ciudat”, îşi spune în sinea sa războinicul luminii. „Am întâlnit atât de mulţi oameni care – cu primul prilej – încearcă să-şi dea la iveală tot ce au mai rău. Îşi ascund forţa lăuntrică îndărătul agresivităţii. Îşi ascund frica de singurătate sub un aer de independenţă. Nu au încredere în capacitatea proprie, dar îşi glorifică virtuţile pe unde apucă.”

Războinicul citeşte mesajele acestea în mulţi bărbaţi şi femei pe care-i cunoaşte. Nu se lasă niciodată înşelat de aparenţe şi-şi face un punct de onoare din a rămâne tăcut când ei caută să-l impresioneze. Dar se foloseşte de împrejurare pentru a-şi corecta defectele, întrucât ceilalţi sunt totdeauna o bună oglindă.

Un războinic profită de orice împrejurare pentru a trage învăţăminte.

Războinicul luminii luptă uneori cu cei pe care-i iubeşte.

Bărbatul care-şi apără prietenii nu este niciodată dominat de furtunile vieţii; are puterea de a depăşi dificultăţile şi de a merge mai departe.

Se simte însă deseori provocat de către cei pe care încearcă să-i înveţe arta spadei. Discipolii săi îl provoacă să lupte cu ei.

Şi războinicul îşi arată capacităţile: din câteva lovituri, pune la pământ armele elevilor, iar armonia se reîntoarce în locul de unde se reunesc.

„De ce e nevoie să facă aşa ceva, dacă le este în asemenea măsură superior?”, întreabă un călător.

„Pentru că, atunci când mă provoacă, la drept vorbind vor să stea de vorbă cu mine şi – în felul acesta – păstrez dialogul”, răspunde războinicul.

Un războinic al luminii, înainte de a se angaja într-o luptă însemnată, îşi pune întrebarea: „Cât de mult mi-am dezvoltat abilităţile?”

El ştie că bătăliile pe care le-a dat în trecut au sfârşit totdeauna prin a-l învăţa câte ceva. Dar învăţămintele acestea l-au făcut pe războinic să sufere mai mult decât ar fi fost necesar. Nu doar o dată şi-a pierdut timpul, luptând pentru o minciună. Şi a suferit pentru persoane care nu erau la înălţimea dragostei lui.

Învingătorii nu repetă aceeaşi greşeală. Tocmai de aceea războinicul îşi riscă inima numai pentru ceea ce merită.

Un războinic al luminii respectă principala învăţătură din Yi Jing: „Perseverenţa e favorabilă.”

El ştie că perseverenţa nu are nimic de-a face cu insistenţa. Există epoci în care luptele se prelungesc peste necesităţi, epuizându-i forţele şi diminuându-i entuziasmul.

În asemenea momente, războinicul reflectează: „Un război prelungit sfârşeşte prin a-l distruge şi pe învingător.”

Atunci îşi retrage forţele de pe câmpul de luptă şi îşi acordă un răgaz. Persevorează în voinţa sa, dar ştie să aştepte cel mai prielnic moment pentru un nou atac.

Un războinic revine totdeauna la luptă. Nu o face niciodată din îndărătnicie, ci pentru că observă schimbarea vremii.

Un războinic al luminii ştie că anumite momente se repetă.

Deseori se vede pus în faţa aceloraşi probleme şi situaţii pe care le mai înfruntase; se simte atunci deprimat, gândindu-se că e incapabil să progreseze în viaţă, de vreme ce momentele dificile revin.

„Am mai trecut prin asta”, îi reproşează el inimii sale.

„Într-adevăr, ai mai trecut prin asta”, îi răspunde inima. „Dar n-ai trecut niciodată dincolo de asta.”

Războinicul înţelege atunci că experienţele repetate au un singur scop: să-l înveţe ceea ce nu vrea să înveţe.

Un războinic al luminii face totdeauna ceva ieşit din comun.

Poate dansa pe stradă în drum spre locul său de muncă, îl poate privi în ochi pe un necunoscut şi vorbi de dragoste la prima vedere, poate apăra o idee aparent ridicolă. Războinicii luminii îşi permit asemenea zile.

Nu-i e teamă să plângă din pricina unor necazuri vechi sau să se bucure de noi descoperiri. Când simte că a venit ceasul, lasă totul şi pleacă în aventura atât de mult visată. Când pricepe că e la limita rezistenţei, iese din luptă, fără a se învinovăţi că a făcut una, două nebunii neaşteptate.

Un războinic nu-şi petrece zilele încercând să joace rolul ales de alţii pentru el.

Războinicii luminii îşi păstrează totdeauna strălucirea privirii.

Sunt în lume, fac parte din viaţa altor inşi şi au pornit la drum fără desagi şi fără sandale. Adesea sunt laşi. Nu acţionează totdeauna corect.

Suferă pentru lucruri inutile, au comportări meschine şi cred uneori că sunt incapabili să se dezvolte. Deseori se cred nevrednici de orice binecuvântare sau minune.

Nu sunt totdeauna siguri de ceea ce fac aici. De multe ori au parte de nopţi albe, crezând că vieţile lor nu au sens.

Tocmai de aceea sunt războinici ai luminii. Pentru că greşesc. Pentru că se întreabă. Pentru că neîncetat caută o raţiune – cu siguranţă o vor găsi.

Războinicului luminii nu-i e frică să pară nebun.

Vorbeşte de unul singur cu glas tare. Cineva l-a învăţat că asta e metoda cea mai bună de a intra în legătură cu îngerii săi şi astfel cutează să stabilească contactul.

La început, observă cât e de greu. Crede că n-are nimic de spus, că o să tot înşire baliverne fără noimă. Chiar şi aşa,

războinicul insistă. Toată ziua stă de vorbă cu inima sa. Spune lucruri care se bat cap în cap, toarnă la baliverne.

Într-o bună zi, îşi observă o schimbare în voce. Şi înţelege că e pe cale să creeze un canal pentru o înţelepciune superioară.

Războinicul pare nebun, dar asta e doar o deghizare.

Un poet a spus: „Războinicul luminii îşi alege duşmanii.”

El ştie de ce anume e în stare; nu are nevoie să bată lumea expunându-şi calităţile şi virtuţile. Şi totuşi în fiecare clipă se iveşte cineva care vrea să demonstreze că e mai bun ca el.

Pentru războinic nu există „mai bun” sau „mai rău”: fiecare om posedă darurile necesare pentru drumul său individual.

Unii inşi insistă însă. Provoacă, insultă, fac totul ca să-l irite. În această clipă, inima îi spune: „Nu accepta insultele, ele nu-ţi vor spori abilităţile. Te vei osteni zadarnic.”

Un războinic al luminii nu-şi pierde timpul plecând urechea la provocări; el are un destin de împlinit.

Războinicul luminii îşi aminteşte un pasaj din John Bunyan: „Deşi am trecut prin tot ce am trecut, nu regret greutăţile în care m-am vârât, din pricină că ele m-au adus în locul unde am dorit să ajung. Acum, tot ce am e spada aceasta şi i-o încredinţez oricui doreşte să-şi urmeze călătoria. Port asupra mea semnele şi cicatricile luptelor – ele sunt mărturii a ceea ce am trăit şi recompense pentru ceea ce am cucerit.

Sunt semnele şi cicatricile dragi care-mi vor deschide porţile Paradisului. A fost o vreme când am trăit ascultând poveşti despre viteji. A fost o vreme când am trăit doar pentru că trebuia să trăiesc. Acum însă trăiesc pentru că sunt un războinic şi pentru că vreau ca într-o bună zi să stau lângă Acela pentru care am luptat atât de mult.”

În clipa în care începe să umble, un războinic al luminii recunoaşte Drumul.

Fiecare piatră, fiecare cotitură îi spune bun-venit. El se identifică cu munţii şi râurile, vede ceva din sufletul lui în plante, în animale şi în păsările câmpului.

Atunci, acceptând ajutorul lui Dumnezeu şi Semnele Domnului, îşi lasă Legenda Personală să-l călăuzească spre sarcinile pe care i le rezervă viaţa.

În unele nopţi nu are unde să doarmă, în altele suferă de insomnie. „Asta este”, gândeşte războinicul. „Eu însumi am ales să merg pe-aici.”

În fraza asta îi stă toată puterea: el însuşi alege calea pe unde merge acum şi nu are de ce să se plângă.

De-acum înainte – şi vreme de câteva sute de ani – Universul are să-i ajute pe războinicii luminii şi să-i boicoteze pe superstiţioşi.

Energia Pământului trebuie reînnoită.

Ideile noi au nevoie de spaţiu.

Corpul şi sufletul au nevoie de noi provocări.

Viitorul a devenit prezent şi toate visele – cu excepţia acelora care includ prejudecăţi – vor avea şansa de a se manifesta.

Ceea ce a fost important va rămâne; ceea ce a fost inutil va dispărea. Războinicului nu-i revine misiunea de a judeca visele aproapelui şi el nu-şi pierde vremea criticând hotărârile celorlalţi.

Ca să aibă încredere în propriul său drum, nu trebuie să demonstreze că drumul celuilalt este greşit.

Un războinic al luminii studiază cu multă grijă poziţia pe care ţine să o cucerească.

Oricât de dificil i-ar fi obiectivul, există totdeauna un mod de a depăşi obstacolele. El verifică drumurile alternative, îşi ascute spada, se străduieşte să-şi umple inima cu perseverenţa necesară pentru a înfrunta provocarea.

Dar, pe măsură ce înaintează, războinicul îşi dă seama că există dificultăţi pe care aproape nu le prevăzuse.

Dacă va aştepta momentul ideal, niciodată nu se va urni din loc; e nevoie de un strop de nebunie ca să faci pasul

următor.

Războinicul foloseşte un strop de nebunie. Pentru că – în război şi în dragoste – nu se poate prevedea totul.

Un războinic al luminii îşi cunoaşte defectele. Dar îşi cunoaşte calităţile.

Unii dintre tovarăşii săi se plâng tot timpul: „Alţii au mai multe oportunităţi decât noi.”

Au pesemne dreptate; dar un războinic al luminii nu se lasă paralizat de asta; se străduieşte să-şi valorifice la maximum virtuţile.

Ştie că puterea gazelei stă în fermitatea picioarelor ei. Puterea pescăruşului constă în precizia cu care prinde peştele. A învăţat că un tigru nu se teme de hienă, pentru că e conştient de forţa sa.

El încearcă să ştie pe ce poate conta. Şi-şi verifică întotdeauna echipamentul, alcătuit din trei lucruri: credinţă, speranţă şi dragoste.

Dacă acestea trei sunt prezente, nu ezită să păşească mai departe.

Războinicul luminii ştie că nimeni nu e prost, iar viaţa îi învaţă pe toţi – chiar dacă asta cere timp.

El dă tot ce poate şi aşteaptă ca şi ceilalţi să dea tot ce pot. În plus, încearcă să le arate tuturor, cu generozitate, de ce anume este capabil fiecare.

Unii dintre tovarăşii lui spun: „Există oameni ingraţi.”

Războinicul luminii nu se descurajează din pricina asta. Şi continuă să-l stimuleze pe aproapele, căci e un mod de a se stimula pe sine însuşi.

Fiecare războinic al luminii a rămas cu o teamă de a intra în luptă.

Fiecare războinic al luminii a trădat şi minţit cândva în trecut.

Fiecare războinic al luminii a păşit cândva pe un drum care nu era al lui.

Fiecare războinic al luminii a suferit cândva din pricina unor lucruri lipsite de însemnătate.

Fiecare războinic al luminii a crezut cândva că nu este războinic al luminii.

Fiecare războinic al luminii a eşuat cândva în datoriile sale spirituale.

Fiecare războinic al luminii a zis cândva da când ar fi vrut să zică nu.

Fiecare războinic al luminii a lovit-o cândva pe o fiinţă iubită.

Tocmai de aceea este războinic al luminii, pentru că a trecut prin toate acestea şi nu şi-a pierdut niciodată speranţa de a fi mai bun decât era.

Războinicul luminii ascultă totdeauna cuvintele unor predicatori din trecut, precum cele ale lui T. H. Huxley: „Consecinţele acţiunilor noastre sunt sperietoare pentru laşi şi raze de lumină pentru înţelepţi.

Tabla de şah este lumea. Piesele sunt gesturile vieţii noastre cotidiene; regulile sunt aşa-numitele legi ale naturii. Nu-l putem zări pe Jucătorul aflat de partea cealaltă a tablei, ştim însă că El este drept, cinstit şi răbdător."

De războinic depinde să accepte provocarea. El ştie că Dumnezeu nu trece cu vederea nici o greşeală a acelora pe care-i iubeşte şi nu îngăduie ca favoriţii săi să se prefacă a ignora regulile jocului.

Un războinic al luminii nu-şi amână deciziile.

El reflectează destul înainte de-a acţiona; îşi apreciază antrenamentul, responsabilitatea şi datoria sa ca maestru. Încearcă să-şi păstreze seninătatea şi analizează fiecare pas ca şi cum fiecare ar fi cel mai important.

Dar în clipa când ia o decizie, războinicul trece la fapte: nu mai are dubii în privinţa alegerii şi nici nu-şi modifică parcursul dacă împrejurările se arată a fi diferite decât cele pe care şi le imaginase.

Dacă decizia i-a fost corectă, va ieşi învingător în luptă – chiar dacă ea va dura mai mult decât prevăzuse. Dacă decizia i-a fost greşită, va fi învins şi va trebui să reia totul de la început – cu mai multă înţelepciune.

Un războinic al luminii, când începe, merge însă până la capăt.

Un războinic al luminii ştie că învăţătorii săi cei mai buni sunt oamenii cu care împarte câmpul de luptă.

E periculos a cere un sfat. Încă şi mai riscant este a da un sfat. Când are nevoie de ajutor, el încearcă să vadă cum îşi rezolvă – sau nu-şi rezolvă – problemele prietenii săi.

Dacă e în căutare de inspiraţie, citeşte pe buzele vecinului cuvintele pe care îngerul său de pază vrea să i le spună.

Când este obosit sau singur, nu visează la femei sau bărbaţi din depărtare; se adresează celui de alături şi-i împărtăşeşte durerea sau nevoia de afecţiune – cu plăcere şi fără nici un sentiment de vinovăţie.

Un războinic ştie că şi steaua cea mai depărtată din Univers se manifestă în lucrurile din preajma lui.

Un războinic al luminii îşi împarte lumea cu persoanele pe care le iubeşte.

Încearcă să le încurajeze ca să facă ce le este pe plac, dar nu îndrăznesc; în asemenea momente, Adversarul îşi face apariţia cu două table de lemn în mână.

Pe una din table stă scris: „Gândeşte-te mai mult la tine. Păstrează-ţi binecuvântările pentru tine însuţi, altminteri vei sfârşi prin a pierde totul.”

Pe cealaltă tablă stă scris: „Cine eşti tu ca să-i ajuţi pe ceilalţi? Oare nu-ţi poţi vedea propriile tale defecte?”

Un războinic ştie că are defecte. Ştie însă şi că nu poate creşte singur, îndepărtându-se de tovarăşii săi.

Atunci, el aruncă cele două table pe jos, chiar dacă e încredinţat că în ele se află şi un grăunte de adevăr. Ele se vor preface în pulbere şi războinicul va continua să-l încurajeze pe cel de alături.

Înţeleptul Lao Zi spune despre călătoria războinicului luminii: „Drumul presupune respectul pentru tot ceea ce este mic şi subtil. Învaţă să cunoşti totdeauna momentul potrivit pentru a lua hotărârile necesare.

Chiar dacă ai tras de multe ori cu arcul, continuă să fii atent la felul cum pui săgeata şi întinzi coarda.

Când începătorul e conştient de nevoile sale, sfârşeşte prin a fi mai inteligent decât înţeleptul neatent.

Acumularea iubirii înseamnă noroc, acumularea urii înseamnă calamitate. Cine nu recunoaşte problemele, lasă până la urmă uşa deschisă şi pătrund tragediile.

Lupta nu are nimic de-a face cu încăierarea."

Războinicul luminii meditează.

Se aşază într-un loc liniştit din cort şi se lasă-n voia luminii divine. Făcând aceasta, se străduieşte să nu se gândească la nimic; se dezleagă de căutarea plăcerilor, de provocări şi de revelaţii – şi-şi lasă darurile şi puterile să se manifeste.

Chiar dacă nu le percepe numaidecât, aceste daruri şi puteri îi pun stăpânire pe viaţă şi-i vor influenţa existenţa cotidiană.

În vreme ce meditează, războinicul nu este el însuşi, ci o scânteie din Sufletul Lumii. Tocmai asemenea momente îi îngăduie să-şi înţeleagă responsabilitatea şi să acţioneze în conformitate cu ea.

Un războinic al luminii ştie că – în tăcerea inimii sale – există o ordine care-l orientează.

„Când îmi încordez arcul", îi spune Herrigel maestrului său Zen, „vine o clipă când simt că, dacă nu trag imediat, îmi voi pierde răsuflarea." „Atâta timp cât vei încerca să provoci clipa când trebuie să dai drumul săgeţii, nu vei ajunge să înveţi arta arcaşilor", spune maestrul. „Ceea ce tulbură uneori precizia tirului este voinţa prea activă a arcaşului."

Un războinic al luminii gândeşte uneori: „Ceea ce nu voi face nu va fi făcut."

Nu este bine: el trebuie să acţioneze, dar trebuie în egală măsură să lase ca Universul să acţioneze şi el la momentul potrivit.

Un războinic, când suferă o nedreptate, încearcă de obicei să rămână singur – ca să nu-şi arate celorlalţi durerea.

E un comportament şi bun, şi rău.

Una este a-ţi lăsa inima să-şi vindece încetul cu încetul propriile răni. Alta este a rămâne într-o meditaţie profundă toată ziua, cu riscul de a părea slab.

Înlăuntrul fiecăruia dintre noi există un înger şi un diavol, iar glasurile lor sunt foarte asemănătoare. Confruntat cu o dificultate, diavolul alimentează această conversaţie solitară, încercând să ne arate cât de vulnerabili suntem. Îngerul ne face să reflectăm asupra atitudinilor noastre şi uneori are nevoie de gura altcuiva pentru a se manifesta.

Un războinic ţine cumpăna între singurătate şi dependenţă.

Un războinic al luminii are nevoie de dragoste.

Afecţiunea şi tandreţea fac parte din natura lui – în egală măsură cu mâncatul şi băutul şi voluptatea Luptei celei Bune. Când războinicul nu se simte fericit în faţa apusului de soare, ceva nu merge.

Într-o atare clipă, îşi întrerupe lupta şi caută o tovărăşie, ca să poată asista împreună la înserare.

Dacă îi este greu să şi-o găsească, se întreabă: „Mi-a fost frică să mă apropii de cineva? Mi s-a oferit afecţiunea şi n-am observat?”

Un războinic al luminii foloseşte singurătatea, dar nu e folosit de ea.

Războinicul luminii ştie că e imposibil să trăiască într-o stare de totală relaxare.

A învăţat de la arcaş că, pentru a-şi trimite săgeata la distanţă, trebuie să ţină arcul bine încordat. A învăţat de la stele că doar explozia lor interioară le îngăduie să strălucească. Războinicul observă că, în clipa când are de trecut un obstacol, calul îşi încordează toţi muşchii.

El nu confundă însă niciodată tensiunea cu nervozitatea.

Războinicul luminii izbuteşte totdeauna să echilibreze Rigoarea şi Mila.

Ca să-şi împlinească visul, are nevoie de o voinţă fermă – şi de o imensă capacitate de supunere; deşi are un obiectiv,

nu totdeauna drumul pentru atingerea lui e cel pe care şi-l imaginase.

De aceea, războinicul face uz de disciplină şi compasiune. Dumnezeu nu-şi părăseşte niciodată fiii – dar intenţiile Lui sunt insondabile şi El construieşte drumul cu primii noştri paşi.

Folosindu-se de disciplină şi de supunere, războinicul îşi hrăneşte entuziasmul. Rutina nu poate niciodată guverna mişcări importante.

Războinicul luminii se comportă ca apa şi curge printre obstacolele pe care le întâlneşte.

În unele momente, a rezista înseamnă a fi distrus; prin urmare, el se adaptează împrejurărilor. Acceptă, fără a se plânge, ca pietrele de pe drum să-i poticnească înaintarea prin munţi.

Tocmai în asta constă forţa apei: ea nu poate fi niciodată spartă cu un ciocan sau rănită cu un cuţit. Şi cea mai puternică spadă de pe lume e incapabilă să lase o cicatrice pe suprafaţa ei.

Apa unui râu se adaptează drumului posibil, fără a-şi da uitării obiectivul: marea. Fragilă la izvor, ea îşi adaugă treptat forţa celorlalte râuri pe care le întâlneşte.

Pentru războinicul luminii nu există nimic abstract.

Totul este concret şi totul îi spune ceva. El nu şade în confortul cortului său, observând ceea ce se petrece în lume; acceptă fiecare provocare ca pe o oportunitate ivită pentru a se transforma pe sine însuşi.

Unii dintre tovarăşii săi îşi duc viaţa criticându-şi lipsa alegerii sau comentând deciziile celorlalţi. Războinicul însă îşi transformă gândirea în acţiune.

Uneori îşi greşeşte obiectivul şi plăteşte – preţul greşelii. Alteori se abate din drum şi pierde multă vreme ca să revină la destinaţia iniţială.

Dar un războinic nu pierde din vedere amănuntele.

Un războinic al luminii are calităţile unei stânci.

Când se află pe un teren plat – totul în juru-i şi-a găsit armonia – el se menţine stabil. Oamenii îşi pot construi casele pe ceea ce a fost creat, căci furtuna nu va fi distrugătoare.

Când însă e aşezat pe un teren în pantă – şi lucrurile din jurul său nu vădesc echilibru sau respect – el îşi revelează forţa; se rostogoleşte în direcţia duşmanului care ameninţă pacea. În aceste clipe, războinicul e devastator şi nimeni nu-l poate opri.

Un războinic al luminii se gândeşte la război şi la pace în acelaşi timp şi ştie să acţioneze în acord cu circumstanţele.

Un războinic al luminii care e prea încrezător în inteligenţa sa sfârşeşte prin a subestima puterea adversarului.

Este imperios necesar a nu uita: sunt momente în care forţa e mai eficace decât strategia.

O luptă cu un taur durează cincisprezece minute; taurul învaţă repede că e înşelat – şi următoarea sa mişcare este să îl ia în coarne pe toreador. Când se întâmplă aşa ceva, nu mai există strălucire, argumente, inteligenţă sau farmec care să poată evita tragedia.

De aceea, războinicul luminii nu subestimează niciodată forţa brută. Când ea este prea violentă, el se retrage de pe câmpul de bătălie – până când inamicul îşi cheltuieşte energia.

Războinicul luminii ştie să recunoască un inamic mai puternic decât el.

Dacă s-ar hotărâ să-l înfrunte, va fi numai decât distrus. Dacă i-ar accepta provocările, ar cădea în cursă. Astfel încât se foloseşte de diplomaţie ca să depăşească situaţia dificilă în care se află. Dacă inamicul acţionează ca un copilaş, procedează şi el aidoma. Dacă el îl provoacă la luptă, se preface a nu înţelege.

Prietenii zic: „E laş.”

Dar războinicul nu dă atenţie comentariului; ştie că toată furia şi curajul unei păsări sunt inutile în faţa pisicii.

În asemenea situaţii, războinicul luminii are răbdare; inamicul va pleca în scurt timp ca să-i provoace pe alţii.

Un războinic al luminii nu priveşte cu indiferenţă nedreptatea.

Ştie că totul e una şi că fiecare acţiune individuală îi afectează pe toţi oamenii de pe planetă. De aceea, când se confruntă cu suferinţa celuilalt, îşi foloseşte spada ca să repună lucrurile în ordine.

Deşi luptă însă împotriva asupririi, nu încearcă nicidecum să-l judece pe asupritor. Fiecare va răspunde pentru faptele sale în faţa lui Dumnezeu şi – o dată ce şi-a îndeplinit misiunea – războinicul nu face nici un fel de comentariu.

Un războinic al luminii se află pe lume ca să-şi ajute fraţii, nu ca să-l condamne pe aproapele său.

Un războinic al luminii nu se lasă niciodată intimidat.

Fuga poate fi o excelentă artă a apărării, dar nu poate fi folosită când frica este excesivă. În dubiu, războinicul preferă să facă faţă înfrângerii şi apoi să-şi vindece rănile – deoarece ştie că, dacă fuge, îi dă agresorului o putere mai mare decât merită.

În faţa unor momente dificile şi dureroase, războinicul înfruntă situaţia dezavantajoasă cu eroism, resemnare şi curaj.

Un războinic al luminii nu se grăbeşte niciodată.

Timpul lucrează în favoarea lui; el învaţă să-şi stăpânească impacienţa şi evită gesturile necugetate.

Mergând încet, îşi observă fermitatea paşilor. Ştie că ia parte la un moment decisiv din istoria omenirii şi că trebuie să se schimbe mai întâi pe sine însuşi înainte de a transforma lumea. De aceea îşi aduce aminte de cuvintele lui Lanza del Vasto: „O revoluţie are nevoie de timp pentru a se instala.”

Un războinic nu culege niciodată fructul câtă vreme e încă verde.

Un războinic al luminii are nevoie deopotrivă de răbdare şi de rapiditate.

Cele două erori majore într-o strategie sunt: a acţiona înainte de vreme sau a lăsa să-ţi scape momentul oportun; pentru a le evita, războinicul tratează fiecare situaţie ca şi cum ar fi unică şi nu aplică formule, reţete sau opinii ale altora.

Califul Moauyat îl întreabă pe Omar Ben Al-Aas care era secretul marii sale abilităţi politice: „Niciodată nu m-am implicat în ceva fără a fi studiat în prealabil o posibilitate de retragere; pe de altă parte, niciodată nu am intrat cu gândul să ies numaidecât în fugă", a fost răspunsul.

Un războinic al luminii se simte adesea descurajat.

El crede că nimic nu-i mai poate stârni emoţia dorită. Multe seri şi nopţi este silit să rămână pe o poziţie cucerită, fără ca nici un nou eveniment să-i poată aduce înapoi entuziasmul.

Prietenii săi comentează: „Poate că lupta lui s-a terminat."

Războinicul simte durere şi confuzie auzind asemenea comentarii fiindcă ştie că nu a ajuns acolo unde voia. E însă încăpăţânat şi nu renunţă la ceea ce hotărâse să facă.

Şi când se aşteaptă mai puţin, i se deschide o nouă poartă.

Un războinic al luminii îşi păstrează mereu inima neîntinată de sentimentul urii.

Când porneşte la luptă, îşi aminteşte de ceea ce a spus Cristos: „Iubiţi-i pe duşmanii voştri." Şi se supune.

Ştie însă că actul iertării nu te obligă să accepţi orice; un războinic nu poate pleca fruntea – altminteri ar pierde din vedere orizontul propriilor sale vise.

Acceptă că adversarii săi se află acolo ca să-i pună la încercare bravura, stăruinţa, capacitatea de-a lua hotărâri. Ei sunt cei care-l obligă să lupte pentru visele sale.

Însăşi experienţa luptei îl întăreşte pe războinicul luminii.

Războinicul îşi aminteşte de trecut.

Cunoaşte Căutarea Spirituală a omului, ştie că datorită ei s-au scris unele dintre cele mai frumoase pagini ale istoriei.

Ca şi unele dintre cele mai negre capitole ale acesteia: masacre, sacrificii, obscurantism. A fost utilizată în scopuri

personale şi şi-a văzut ideile servind drept scut unor intenţii teribile.

Războinicul a auzit comentarii de felul acesta: „De unde să ştiu că drumul acesta e corect?” Şi a văzut multă lume abandonând căutarea din cauză că n-au putut da un răspuns la această întrebare.

Războinicul nu are dubii; el urmează o formulă infailibilă.

„După fructe veţi cunoaşte pomul” a zis Isus. Războinicul urmează această regulă şi nu greşeşte niciodată.

Războinicul luminii cunoaşte importanţa intuiţiei.

În toiul bătăliei nu are timp să cugete la loviturile inamicului – atunci îşi foloseşte instinctul şi-l ascultă pe îngerul său.

Pe timp de pace, descifrează semnele pe care i le trimite Dumnezeu.

Oamenii zic: „Este nebun.”

Sau: „Trăieşte într-o lume de fantezie.”

Sau chiar: „Cum de se poate încrede în lucruri lipsite de logică?”

Dar războinicul ştie că intuiţia este alfabetul lui Dumnezeu şi continuă să asculte vântul şi să stea de vorbă cu stelele.

Războinicul luminii se aşază împreună cu tovarăşii săi în jurul unui foc.

Vorbesc despre cuceririle sale – şi străinii care se alătură grupului sunt bine veniţi, pentru că toţi sunt mândri de viaţa lui şi de Lupta lui cea Bună. Războinicul vorbeşte cu entuziasm despre drum, povesteşte cum i-a rezistat unei anume provocări, ce soluţie a găsit într-un moment dificil. Când povesteşte istorii, îşi înveşmântă cuvintele în pasiune şi romantism.

Uneori îşi îngăduie să exagereze un pic. Îşi aduce aminte că şi înaintaşii săi au exagerat din când în când.

Tocmai de-aceea face la fel. Dar fără a confunda niciodată mândria cu vanitatea şi fără a crede în propriile exagerări.

„Da”, aude războinicul pe cineva zicând. „Eu trebuie să înţeleg totul înainte de-a lua o hotărâre. Vreau să am

libertatea de a mă răzgândi.”

Războinicul priveşte cu neîncredere o asemenea frază. Şi el poate avea aceeaşi libertate, dar asta nu-l împiedică să accepte un compromis, chiar dacă nu înţelege exact de ce a făcut-o.

Un războinic al luminii ia hotărâri. Sufletul lui este liber ca norii de pe cer, dar el este angajat în visul său. Pe drumul liber ales, el trebuie să se trezească la ore care nu-i convin, să vorbească cu oameni care nu-l sporesc deloc, să facă unele sacrificii.

Prietenii spun: „Nu eşti liber.”

Războinicul e liber. Ştie însă că în cuptorul deschis nu se coace pâinea.

În orice activitate se impune să ştim ce avem de aşteptat, prin ce mijloace ne atingem obiectivul şi capacitatea de care dispunem pentru sarcina propusă.

„Se poate spune că a renunţat la fructe numai cineva care, astfel echipat, nu simte nici un fel de dorinţă pentru rezultatele cuceririi şi rămâne absorbit de luptă.

Poţi renunţa la fruct, dar această renunţare nu înseamnă renunţare la rezultat.”

Războinicul luminii ascultă cu respect strategia lui Gandhi. Şi nu se lasă derutat de cei care, incapabili să ajungă la vreun rezultat, trăiesc predicând renunţarea.

Războinicul luminii dă atenţie lucrurilor mărunte, din cauză că ele pot produce multe încurcături.

Un spin, oricât ar fi de mic, îl face pe călător să-şi oprească pasul. O celulă mică şi invizibilă poate distruge un organism sănătos. Amintirea unei clipe de frică din trecut poate face ca laşitatea să apară în fiecare dimineaţă. O fracţiune de secundă deschide garda pentru lovitura fatală a duşmanului.

Războinicul este atent la lucrurile mărunte. Uneori este aspru cu sine însuşi, dar preferă să acţioneze astfel.

„Diavolul stă în amănunte”, zice un vechi proverb al Tradiţiei.

Războinicul luminii nu are întotdeauna credinţă.

Sunt momente când nu crede în absolut nimic. Şi-şi întreabă inima: „Merită oare atâta osteneală?”

Inima rămâne însă tăcută. Şi războinicul trebuie să hotărască de unul singur.

Atunci caută un exemplu. Şi-şi aminteşte că Isus a trecut prin ceva asemănător spre a-şi putea trăi condiţia umană în toată plenitudinea ei.

„Îndepărtează de la mine paharul acesta”, a zis Isus. Şi el şi-a pierdut avântul şi curajul, dar nu s-a oprit.

Războinicul luminii îşi vede de drum fără credinţă. Merge mai departe, iar credinţa îi revine în cele din urmă.

Războinicul ştie că nici un om nu este o insulă.

Nu poate lupta singur; indiferent care i-ar fi planul, depinde şi de alţii. Trebuie să-şi discute strategia, să ceară ajutor şi – în clipele de odihnă – să aibă pe cineva căruia să-i spună poveşti de luptă în jurul unui foc.

Dar el nu le permite oamenilor să-i confunde camaraderia cu nesiguranţa.

Un războinic al luminii dansează cu tovarăşii săi, dar nu trece în sarcina nimănui răspunderea pentru propriii săi paşi.

În pauzele luptei, războinicul se odihneşte.

Adesea îşi petrece zilele fără să facă nimic, pentru că i-o cere inima; intuiţia îi rămâne însă vigilentă. Nu comite păcatul de moarte al Trândăviei, deoarece ştie unde-l poate duce: la senzaţia căldicică a după-amiezelor duminicale, când timpul trece, pur şi simplu.

Războinicul numeşte asta „pace de cimitir”. Îşi aminteşte un pasaj din Apocalipsă: „Ştiu faptele tale, că nu eşti nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă eşti căldicel – nici fierbinte, nici rece – am să te vărs din gura mea.”

Un războinic se odihneşte şi râde. Dar e mereu atent.

Războinicul luminii ştie: toată lumea se teme de toată lumea.

Această teamă se manifestă în genere sub două forme: prin agresivitate sau prin supuşenie. Sunt aspecte ale aceleiaşi probleme.

De aceea, când se află în faţa cuiva care-i inspiră teamă, războinicul îşi aminteşte: celălalt are aceleaşi nesiguranţe ca şi el. A trecut peste obstacole similare, a trăit aceleaşi probleme.

El ştie însă mai bine să ţină piept situaţiei. De ce? Pentru că foloseşte teama ca pe un motor, iar nu ca pe o frână.

Astfel, războinicul învaţă pe seama adversarului şi acţionează în acelaşi chip.

Pentru războinic nu există dragoste imposibilă.

El nu se lasă intimidat de tăcere, de indiferenţă sau de respingere. Ştie că – în spatele măştii de gheaţă pe care o folosesc oamenii – există o inimă de foc.

De aceea războinicul riscă mai mult decât ceilalţi. Caută neîncetat dragostea cuiva – chiar dacă asta ar însemna să audă de multe ori cuvântul nu, să se întoarcă acasă învins, să se simtă respins în trup şi suflet.

Un războinic nu se lasă pradă fricii când caută ceea ce îi e necesar. Fără dragoste, el nu e nimica.

Războinicul luminii cunoaşte liniştea care precedă lupta importantă.

Şi această luptă pare a spune: „Lucrurile au stagnat. E mai bine să lăsăm la o parte lupta şi să ne distrăm puţin.” Luptătorii fără experienţă îşi leapădă armele într-un asemenea moment şi se plâng de plictis.

Războinicul este atent la linişte; undeva, ceva se petrece. El ştie că cutremurele devastatoare se produc fără preaviz. A mai umblat prin păduri în timpul nopţii; când animalele nu fac nici un zgomot, primejdia este aproape.

Câtă vreme ceilalţi stau de vorbă, războinicul îşi perfecţionează mânuirea spadei şi nu slăbeşte din ochi orizontul.

Războinicul luminii crede.

Deoarece crede în minuni, minunile încep să se întâmple. Deoarece este sigur că gândirea sa îi poate schimba viaţa, viaţa începe să i se schimbe. Deoarece e sigur că are să găsească dragostea, dragostea aceasta îşi face apariţia.

Din când în când, este decepţionat. Uneori se mâhneşte.

Şi atunci aude comentariile: „Ce naiv e!”

Dar războinicul ştie că merită preţul. Pentru fiecare înfrângere, are două victorii în favoarea sa.

Toţi cei care cred ştiu asta.

Războinicul a învăţat că e mai bine să urmeze lumina.

El a trădat, a minţit, s-a abătut din drum, a făcut curte întunecimii. Şi totul a fost mai departe în regulă – ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Între timp, se cască brusc o prăpastie; mai poţi face o mie de paşi în siguranţă – dar încă un pas înseamnă sfârşitul a toate. Atunci războinicul se opreşte înainte de a se distruge pe sine.

Când ia această hotărâre, ascultă patru comentarii: „Ai procedat întotdeauna greşit. Eşti prea bătrân ca să te mai schimbi. Nu eşti bun. Nu meriţi.”

El îşi înalţă privirea la cer. Şi un glas îi spune: „Dragul meu, toată lumea a făcut greşeli. Tu eşti iertat, dar nu-ţi pot impune iertarea. Hotărăşte-te.”

Adevăratul războinic acceptă iertarea.

Războinicul luminii se străduieşte mereu să se îmbunătăţească.

Fiecare lovitură de spadă dată de el poartă într-însa veacuri de înţelepciune şi meditaţie. Fiecare lovitură trebuie să aibă forţa şi abilitatea tuturor războinicilor din trecut, care şi azi continuă să binecuvânteze lupta. Fiecare mişcare din luptă onorează mişcările pe care generaţiile anterioare au încercat să le transmită prin Tradiţie.

Războinicul îşi dezvoltă frumuseţea loviturilor.

Un războinic al luminii e vrednic de încredere.

Comite unele greşeli, uneori se crede mai important decât este în realitate. Nu minte însă.

Când se adună în jurul focului, stă de vorbă cu tovarăşii şi tovarăşele sale. Ştie că vorbele lui rămân păstrate în memoria Universului, ca un certificat al gândirii sale.

Şi războinicul reflectează: „De ce vorbesc atâta, dacă de multe ori nu sunt în stare să fac tot ce spun?”

Inima îi răspunde: „Când îţi aperi în public ideile, trebuie să te străduieşti a trăi în acord cu ele.”

Şi tocmai deoarece crede că este ceea ce spune, războinicul sfârşeşte prin a se transforma în ceea ce a spus.

Războinicul ştie că lupta, din când în când, se întrerupe.

Nu e de nici un folos să o prelungească forţat; trebuie să aibă răbdare ca forţele să se ciocnească din nou. În tăcerea câmpului de bătălie, îşi ascultă bătăile inimii.

Observă că e încordată. Că îi este frică.

Războinicul îşi face bilanţul vieţii; vede că spada îi e ascuţită, inima mulţumită şi credinţa încă îi învăpăiază sufletul. Ştie că menţinerea în formă este la fel de importantă ca acţiunea.

Totdeauna ceva nu este în regulă. Şi războinicul profită de clipele când timpul stă în loc pentru a se echipa mai bine.

Un războinic ştie că mâna care-i ţine spada şi-o dispută un înger şi un diavol.

Diavolul spune: „Ai să-ţi pierzi puterile. N-ai să cunoşti clipa precisă. Îţi e frică.” Îngerul spune: „Ai să-ţi pierzi puterile. N-ai să cunoşti clipa precisă. Îţi e frică.”

Războinicul rămâne surprins. Amândoi au spus acelaşi lucru.

Apoi diavolul continuă: „Lasă-mă să te ajut.” Şi îngerul zice: „Am să te ajut.”

La ceasul acesta, războinicul percepe deosebirea. Cuvintele sunt aceleaşi, dar aliaţii sunt diferiţi.

Atunci alege mâna îngerului său.

Ori de câte ori îşi trage spada, războinicul o şi foloseşte.

Poate fi de folos ca să deschidă un drum, ca să ajute pe cineva sau ca să îndepărteze o primejdie – dar o spadă este capricioasă şi nu-I place să-şi vadă lama expusă fără motiv.

De aceea, războinicul nu ameninţă niciodată. El poate să atace, să se apere sau să fugă; oricare dintre comportamentele acestea face parte din luptă. Ceea ce nu poate face parte din luptă este să iroseşti puterea unei lovituri despre ea.

Un războinic al luminii este mereu atent la mişcările spadei sale. Nu poate însă uita că şi spada este atentă la mişcările lui.

Ea n-a fost făcută spre a fi folosită cu gura.

Uneori răul îl urmăreşte pe războinicul luminii; atunci, cu calm, el îl pofteşte în cortul său.

Îl întreabă pe rău: „Vrei să mă răneşti sau vrei să mă foloseşti ca să-I răneşti pe alţii?”

Răul se preface că nu aude. Spune că ştie întunericul din sufletul războinicului. Atinge răni nevindecate şi îndeamnă la răzbunare. Îşi aminteşte că ştie unele capcane şi veninuri subtile care l-ar ajuta să-şi distrugă duşmanii.

Războinicul luminii ascultă. Dacă răul şovăie, el îl îndeamnă să reia conversaţia şi-i cere amănunte despre toate proiectele sale.

După ce ascultă totul, se ridică şi pleacă. Răul a vorbit atât de mult, este atât de obosit şi atât de epuizat, încât nu va izbuti să se mai ţină după el.

Războinicul luminii – fără voie – face un pas greşit şi se prăbuşeşte în abis.

Nălucile îl sperie, singurătatea îl chinuie. Întrucât se angajase în Lupta ce Bună, nu credea că I se putea întâmpla una ca asta; dar i s-a întâmplat. Învăluit în întuneric, intră în contact cu maestrul său.

„Maestre, am căzut în abis”, spune el. „Apele sunt adânci şi negre.” „Adu-ţi aminte de un lucru”, răspunde maestrul. „Te îneci nu pentru că ai căzut în apă, ci pentru că rămâi sub apă.”

Şi războinicul îşi foloseşte întreaga forţă ca să iasă din situaţia în care se află.

Războinicul luminii se comportă ca un copil.

Oamenii sunt şocaţi; au uitat că un copil trebuie să se distreze, să se joace, să fie un pic ireverenţios, să pună întrebări incomode şi imature, să spună prostii în care nici el nu crede.

Şi întreabă îngroziţi: „Ăsta e un drum spiritual? Nu s-a maturizat deloc!”

Războinicul e mândru de un asemenea comentariu. Şi se menţine în contact cu Dumnezeu prin intermediul inocenţei şi veseliei sale, fără a-şi pierde din vedere misiunea.

Rădăcina latină a cuvântului „responsabilitate” îşi dezvăluie semnificaţia: capacitate de a răspunde, de a reacţiona.

Un războinic responsabil înseamnă că a fost capabil să observe şi să se antreneze. A fost inclusiv capabil de a fi „iresponsabil”, uneori s-a lăsat dus de situaţie şi nu a răspuns, nu a reacţionat.

Dar îşi învaţă lecţiile; a adoptat o atitudine, a ascultat un sfat, a avut umilinţa de a accepta să fie ajutat.

Războinic responsabil nu este cel care-şi ia pe umeri greutatea lumii; este cel care a învăţat să lupte cu provocările clipei.

Un războinic al luminii nu-şi poate alege niciodată câmpul de bătălie.

Uneori e luat prin surprindere în toiul unor lupte pe care nu şi le dorea; dar n-are rost să fugă, fiindcă aceste lupte îl vor urma.

Atunci, într-un moment în care conflictul devine aproape inevitabil, războinicul stă de vorbă cu adversarul său. Fără să arate frică sau laşitate, încearcă să afle de ce vrea celălalt să lupte; ce anume l-a făcut să-şi părăsească satul şi să-l caute ca să se dueleze cu el. Fără a-şi trage spada din teacă, războinicul îl convinge că acea luptă nu este a lui.

Un războinic al luminii ascultă ce are de spus adversarul. Luptă doar dacă e neapărat necesar.

Războinicul luminii rămâne înfricoşat în faţa unor decizii importante.

„E prea greu pentru tine”, îi spune un prieten. „Înainte, fii curajos”, îi spune altul. Şi îndoielile sporesc.

După câteva zile de nelinişte, se retrage în colţul cortului său, unde obişnuieşte să şadă pentru a medita şi a se ruga. Se vede pe sine însuşi în viitor. Îi vede pe oamenii care ar avea de câştigat sau de pierdut de pe urma atitudinii sale. Nu vrea să provoace suferinţe inutile, dar nici să-şi abandoneze drumul.

Războinicul aşteaptă apoi ca să i se manifeste decizia.

Dacă va trebui să spună da, o va spune plin de curaj. Dacă va trebui să spună nu, o va spune fără laşitate.

Un războinic al luminii îşi asumă integral Legenda Personală. Tovarăşii lui comentează: „Credinţa lui e admirabilă.”

Războinicul se simte mândru câteva clipe, dar apoi i se face ruşine de cele auzite, pentru că nu are credinţa care i se atribuie.

În acest moment îngerul îi şopteşte: „Tu eşti doar o unealtă a luminii. Nu ai de ce să te lauzi, nici să te învinovăţeşti; ai doar motive de bucurie.”

Şi războinicul luminii, conştient că este o unealtă, se simte mai liniştit şi mai sigur.

„Hitler a pierdut poate războiul pe câmpul de luptă, dar până la urmă a câştigat ceva”, spune Marek Halter. „Pentru că omul din secolul al XX-lea a creat lagărul de concentrare, şi a reînviat tortura, şi i-a învăţat pe semenii săi că e posibil să închizi ochii la nenorocirile celorlalţi.”

Pesemne are dreptate: există copii abandonaţi, civili masacraţi, nevinovaţi în închisori, beţivi în şanţuri, nebuni la putere.

Dar poate că nu are câtuşi de puţin dreptate: există războinicii luminii.

Şi războinicii luminii nu acceptă niciodată ceea ce este inacceptabil.

Războinicii luminii nu uită niciodată vechiul dicton: iedul de soi nu behăie.

Nedreptăţile se întâmplă. Toţi se găsesc în situaţii nemeritate – în general când nu se pot apăra. Deseori la uşa războinicului bate înfrângerea.

La asemenea ceasuri, el rămâne tăcut. Nu-şi risipeşte energia în vorbe, pentru că ele nu pot face nimic; este mai bine să-ţi foloseşti forţele ca să rezişti, să ai răbdare şi să fii conştient că Cineva vede. Cineva care a văzut suferinţa nedreaptă şi nu o acceptă.

Acest Cineva îi dă lucrul de care are cea mai mare nevoie: timpul. Mai devreme sau mai târziu, totul va lucra din nou în favoarea lui.

Un războinic al luminii este înţelept; nu-şi comentează înfrângerile.

O spadă poate dura puţin. Războinicul luminii trebuie să dureze însă mult.

De aceea nu se lasă amăgit de propria-i capacitate şi evită de a fi luat prin surprindere. El dă fiecărui lucru valoarea pe care acesta merită s-o aibă.

Deseori, când e confruntat cu probleme grave, diavolul îi suflă în ureche: „Nu te preocupa de-aşa ceva, pentru că nu e ceva serios.”

Alteori, în faţa unor lucruri banale, diavolul îi spune: „Trebuie s[-‘i consacri energia ca să rezolvi situaţia asta.”

Războinicul nu ascultă ceea ce-i spune diavolul: stăpânul spadei sale este el însuşi.

Un războinic al luminii este totdeauna vigilent.

Nu cere nimănui permisiunea de a-şi trage spada; o ia pur şi simplu în mâini. Nu-şi pierde vremea nici ca să-şi explice gesturile. Fidel faţă de deciziile lui Dumnezeu, el răspunde pentru ceea ce face.

Se uită într-o parte şi-n alta şi-şi identifică prietenii. Priveşte în urmă şi-şi identifică adversarii. Este implacabil cu trădarea, dar nu se răzbună; îşi îndepărtează din viaţă doar duşmanii, fără a lupta cu ei mai mult decât e nevoie.

Un războinic nu încearcă să pară; el este.

Un războinic nu se-adună cu cine vrea să-i facă rău. Nu e văzut nici în tovărăşia celor care doresc să-l „consoleze”.

Îi evită pe cei care-i stau alături numai în caz de înfrângere: aceşti falşi prieteni vor să arate că slăbiciunea rentează. Aduc mereu veşti rele. Mereu încearcă să distrugă încrederea războinicului – sub pretextul „solidarităţii”.

Când îl văd rănit, izbucnesc în lacrimi, dar, în adâncul inimii, sunt mulţumiţi că războinicul a pierdut o bătălie. Nu pricep că asta face parte din luptă.

Adevăraţii tovarăşi ai unui războinic sunt alături de el în fiecare clipă, la ceasurile dificile şi la ceasurile uşoare.

La începutul luptei sale, războinicul a afirmat: „Am vise.”

După câţiva ani, îşi dă seama că e posibil să ajungă unde voia; ştie că va fi recompensat.

Atunci se întristează. Cunoaşte nefericirea celorlalţi, singurătatea, frustrările care însoţesc cea mai mare parte a omenirii, şi vede că ceea ce e pe punctul de a primi nu merită osteneala.

Îngerul îi şopteşte: „Renunţă la tot.” Războinicul îngenunchează şi-i oferă Domnului cuceririle sale.

Renunţarea îl obligă pe războinic să nu mai pună întrebări prosteşti şi îl ajută să-şi învingă sentimentul de vinovăţie.

Războinicul luminii îşi ţine spada în mâini.

El însuşi hotărăşte ce anume va face şi ce anume nu va face în nici un caz.

Sunt clipe în care viaţa îl duce spre o criză: e silit să se despartă de lucrurile pe care le-a iubit întotdeauna; atunci războinicul reflectează. Caută să vadă dacă îndeplineşte voinţa lui Dumnezeu sau dacă acţionează din egoism. În caz că despărţirea face parte din drum, o acceptă fără a se plânge.

Dacă însă acea despărţire a fost provocată de perversitatea altcuiva, e implacabil în ripostă.

Războinicul stăpâneşte deopotrivă lovitura şi iertarea. Ştie să le folosească pe amândouă cu aceeaşi pricepere.

Războinicul luminii nu cade în cursa cuvântului „libertate”.

Când e asuprit poporul lui, libertatea e un concept clar. În acele ceasuri, folosindu-se de spadă şi scut, luptă până ce-şi pierde suflarea sau viaţa. În faţa asupririi, libertatea e simplu de înţeles: este opusul sclaviei.

Uneori însă războinicul îi aude pe cei mai vârstnici: „Când voi înceta să muncesc, voi fi liber.” Apoi, după un an, cei mai vârstnici se plâng: „Viaţa e doar plictiseală şi rutină.” În cazul acesta, libertatea e greu de înţeles; ea înseamnă lipsă de sens.

Un războinic al luminii este mereu angajat. E sclavul visului său şi liber în păşire.

Un războinic al luminii nu repetă într-una aceeaşi luptă – îndeosebi când nu au loc nici înaintări, nici retrageri.

Dacă lupta nu avansează, el înţelege că trebuie să şadă cu duşmanul şi să discute despre un armistiţiu; amândoi au practicat arta spadei, iar acum trebuie să se înţeleagă.

Este o atitudine demnă, nu una laşă. E un echilibru de forţe şi o schimbare de strategie.

O dată schiţate planurile de pace, războinicii se întorc la casele lor. Nu au nevoie să dovedească nimic nimănui; au dus Lupta cea Bună şi şi-au păstrat credinţa. Fiecare a cedat puţin, învăţând arta negocierii.

Prietenii războinicului luminii îl întreabă de unde-i vine energia. El spune: „De la duşmanul ascuns.”

Prietenii întreabă cine e acesta.

Războinicul răspunde: „Cineva pe care nu-l putem răni.”

Poate fi un băieţel care l-a bătut într-o încăierare din copilărie, prietena care l-a părăsit când avea unsprezece ani, profesorul care l-a făcut cândva măgar. Când este obosit, războinicul îşi aduce aminte că acest duşman încă nu i-a văzut curajul.

Nu se gândeşte la răzbunare, pentru că duşmanul ascuns nu mai face parte din sitoria lui. Se gândeşte doar să-şi amelioreze abilitatea, pentru ca faptele lui să străbată lumea şi să ajungă la urechile celui care l-a lovit în trecut.

Durerea de ieri reprezintă forţa războinicului luminii.

Un războinic al luminii are totdeauna o a doua şansă în viaţă.

Ca toţi ceilalţi bărbaţi şi femei, el nu s-a născut cu ştiinţa de a-şi mânui spada; a greşit de multe ori înainte de a-şi descoperi Legenda Personală.

Nici un războinic nu se poate aşeza în preajma focului, spunându-le celorlalţi: „Am acţionat mereu bine.” Cine afirmă aşa ceva minte şi n-a învăţat încă să se cunoască. Adevăratul războinic al luminii a comis şi nedreptăţi în trecut.

De-a lungul călătoriei, observă însă că persoanele cu care s-a purtat incorect îi ies din nou în cale.

E şansa lui de a îndrepta răul pe care l-a pricinuit. Şi-o foloseşte totdeauna, fără şovăire.

Un războinic e inocent ca porumbiţele şi prudent ca şerpii.

Când se adună cu alţii ca să stea de vorbă, nu judecă purtarea celorlalţi; ştie că întunecimea foloseşte o plasă invizibilă ca să-şi răspândească răul. Această plasă prinde orice informaţie ce pluteşte prin aer şi o transformă în intriga şi în invidia care parazitează sufletul omenesc.

Astfel, tot ce se spune despre cineva ajunge până la urmă la urechile duşmanilor acestei persoane, cu un spor tenebros de venin şi răutate.

De aceea, când războinicul vorbeşte despre comportările fratelui său, îşi imaginează că el este de faţă, auzindu-l ce spune.

Breviarul Cavaleriei Medievale spune astfel: „Energia spirituală a Drumului foloseşte dreptatea şi răbdarea ca să-ţi pregătească spiritul.

Acesta este Drumul Cavalerului: un drum uşor este în acelaşi timp greu, din cauză că te obligă să renunţi la lucrurile inutile şi la prieteniile întâmplătoare. De aceea, la început, mulţi ezită să-l urmeze.

Iată prima învăţătură a Cavaleriei: ai să ştergi tot ce scriseseşi până atunci în cartea vieţii tale: agitaţia,

nesiguranţa, minciuna. Şi ai să scrii, în locul tuturor acestora, cuvântul curaj. Începându-ţi călătoria cu acest cuvânt şi continuând cu credinţa în Dumnezeu, vei ajunge unde urmăreşti.”

Când se apropie momentul luptei, războinicul luminii este pregătit pentru toate eventualităţile.

Analizează fiecare strategie şi întreabă: „Ce aş face dacă ar fi să lupt cu mine însumi?” În felul acesta îşi descoperă punctele slabe.

În clipa aceasta, adversarul se apropie, avansându-i un sac plin de promisiuni, tratate, negocieri. Are propuneri ispititoare şi alternative lesnicioase.

Războinicul analizează fiecare propunere în parte; caută şi un acord, dar fără a-şi pierde demnitatea. Dacă va evita lupta, nu o va face pentru că a fost sedus, ci pentru că a văzut că era cea mai bună strategie.

Un războinic al luminii nu acceptă daruri de la duşmanul său.

Repet acum:

Războinicii luminii se recunosc după privire. Sunt în lume, fac parte din lume şi în lume au fost trimişi fără desagi şi fără sandale. De multe ori sunt laşi. Nu totdeauna acţionează corect.

Războinicii luminii suferă din pricina unor fleacuri, sunt preocupaţi de lucruri meschine, se consideră incapabili să crească. Războinicii luminii se cred din cân în când nevrednici de orice binecuvântare sau minune.

Războinicii luminii se întreabă adesea ce fac ei aici. De multe ori cred că vieţile lor n-au nici un sens.

Tocmai de aceea sunt războinici ai luminii. Pentru că greşesc. Pentru că nu încetează să caute un sens. Şi până la urmă îl vor găsi.

Războinicul luminii se trezeşte acum din somn.

Se gândeşte: „Nu ştiu ce să fac cu lumina aceasta, care mă face să cresc.” Lumina însă nu dispare.

Războinicul gândeşte: „Vor fi necesare schimbări pe care n-am voinţa să le fac.”

Lumina continuă – pentru că voinţa este un cuvânt plin de capcane.

Atunci ochii şi inima războinicului încep să se deprindă cu lumina. Ea nu-l mai sperie şi el ajunge să-şi accepte Legenda, chiar dacă asta înseamnă să-şi asume riscuri.

Războinicul a dormit vreme îndelungată. E firesc să se trezească în scurt timp.

Luptătorul experimentat acceptă insultele; îşi cunoaşte forţa pumnului, abilitatea loviturilor. Pe oponentul nepregătit din faţa lui îl priveşte în străfundul ochilor şi iese învingător fără a trebui să pornească lupta în plan fizic.

Pe măsură ce războinicul învaţă de la maestrul său spiritual, lumina credinţei străluceşte şi în ochii săi nu e nevoit să dovedească nimic nimănui. Nu contează argumentele agresive ale adversarului, care zice că Dumnezeu e o superstiţie, că minunile sunt scamatorii, că credinţa în îngeri înseamnă fugă de realitate.

La fel ca luptătorul, războinicul luminii îşi cunoaşte forţa uriaşă; nu luptă niciodată cu cine nu merită onoarea luptei.

Războinicul luminii trebuie să ţină minte întotdeauna cele cinci reguli ale luptei, aşternute în scris de către Zhuang Zi acum trei mii de ani:

Credinţa: înainte de a intra într-o luptă, trebuie să crezi în cauza luptei.

Tovarăşul: alege-ţi aliaţii şi învaţă să lupţi împreună cu alţii, pentru că nimeni nu câştigă un război de unul singur.

Timpul: o luptă dusă iarna e diferită de o luptă dusă vara; un bun războinic este atent la momentul just al intrării în luptă.

Spaţiul: într-un defileu nu lupţi la fel ca în câmp deschis. Ia seama la ceea ce este în jurul tău şi la cel mai bun mod de a te mişca.

Strategia: cel mai bun războinic e cel care-şi face planul de luptă.

Războinicul rareori cunoaşte rezultatul unei lupte la sfârşitul ei.

Desfăşurarea luptei a generat o mare energie în jurul său şi există un moment când sunt posibile atât victoria, cât şi înfrângerea. Timpul va spune cine a învins şi cine a pierdut; războinicul ştie însă că, din acel moment, nu mai poate face nimic: destinul luptei stă în mâinile Domnului.

În aceste clipe, războinicul luminii nu e preocupat de rezultate. Îşi cercetează inima şi întreabă: „Am dus Lupta cea Bună?" Dacă răspunsul e pozitiv, se odihneşte. Dacă răspunsul e negativ, îşi ia spada şi reîncepe să se pregătească.

Războinicul luminii are în sine scânteia lui Dumnezeu.

Destinul său este să se afle alături de ceilalţi războinici, dar uneori va trebui să practice, de unul singur, arta spadei: de aceea, când nu e împreună cu tovarăşii săi, se comportă ca o stea.

Luminează acea parte din Univers care i-a fost menită şi încearcă să le arate galaxii şi lumi tuturor celor care privesc la cer.

Stăruinţa războinicului va fi răsplătită curând. În scurt timp, alţi războinici se apropie şi tovarăşii se reunesc în constelaţii, cu simbolurile şi misterele lor.

Uneori, războinicul luminii are impresia că trăieşte două vieţi în acelaşi timp.

Într-una din ele, este obligat să facă tot ce nu vrea, să lupte pentru idei în care nu crede. Există însă altă viaţă, pe care o descoperă în visele, lecturile, întâlnirile sale cu oameni ce gândesc asemenea lui.

Războinicul îngăduie celor două vieţi ale sale să se apropie. „Există o punte care leagă ceea ce fac cu ceea ce mi-ar plăcea să fac", gândeşte el. Încetul cu încetul, visele sale îi preiau rutina şi el îşi dă seama că ea e gata pentru ceea ce a vrut dintotdeauna.

Apoi îi e de ajuns un pic de îndrăzneală – şi cele două vieţi se transformă într-una singură.

Scrie încă o dată ceea ce ţi-am mai spus:

Războinicul luminii are nevoie de timp pentru sine însuşi. Şi foloseşte acest timp pentru odihnă, pentru contemplaţie, pentru a stabili contactul cu Sufletul Lumii. Chiar şi în toiul unei lupte, el izbuteşte să mediteze.

În unele împrejurări, războinicul şade, se relaxează şi lasă ca tot ceea ce se petrece în juru-i să se petreacă mai departe. Priveşte lumea ca şi cum ar fi doar spectator, nu încearcă nici să crească, nici să scadă – se mulţumeşte să se încredinţeze mişcării vieţii fără a opune rezistenţă.

Încetul cu încetul, tot ce părea complicat începe să devină simplu. Şi războinicul se bucură.

Războinicul luminii este precaut cu persoanele care pretind a cunoaşte drumul.

Ele sunt întotdeauna atât de încrezătoare în propria lor capacitate de decizie, încât nu percep ironia cu care destinul scrie viaţa fiecăruia: şi totdeauna se plâng atunci când inevitabilul bate la uşă.

Războinicul luminii are vise. Visele lui îl împing înainte. El însă nu comite niciodată greşeala de a crede că drumul este uşor şi poarta largă. Ştie că Universul funcţionează aşa cum funcţionează alchimia: solve et coagula, ziceau maeştrii. „Concentrează-ţi şi dispersează-ţi energiile în conformitate cu situaţia.”

Sunt momente când trebuie să acţionezi şi momente când trebuie să aştepţi. Războinicul ştie să le deosebească.

Războinicul luminii, atunci când învaţă să-şi manevreze spada, descoperă că echipamentul său trebuie să fie complet – adică să includă şi o armură.

O porneşte în căutarea armurii sale şi ascultă propunerile diverşilor vânzători.

„Foloseşte o platoşă de singurătate”, zice unul.

„Foloseşte un scut de cinism”, răspunde altul.

„Cea mai bună armură e a nu te implica în nimic”, afirmă un al treilea.

Războinicul însă nu le dă ascultare. Cu seninătate, se duce la locul său sacru şi se înveşmântă în mantia indestructibilă a credinţei.

Credinţa parează toate loviturile. Credinţa preface veninul în apă cristalină.

„Îmi duc viaţa crezând în orice mi se spune şi sunt totdeauna decepţionat”, obişnuiesc să-i spună tovarăşii.

E important să ai încredere în oameni; un războinic al luminii nu se teme de decepţii – pentru că-şi cunoaşte puterea spadei şi forţa iubirii.

Izbuteşte totuşi să-şi impună propriile limite: una e să accepţi semnele de la Dumnezeu şi să înţelegi că îngerii se folosesc de gura aproapelui nostru ca să ne dea sfaturi. Alta e să fii incapabil a lua hotărâri şi a cputa permanent un mod de a face ca să ne spună ceilalţi ce trebuie să facem noi.

Un războinic se încrede în ceilalţi oameni deoarece – în primul rând – are încredere în sine.

Un războinic al luminii priveşte viaţa cu bţândeţe şi fermitate.

Se află în faţa unui mister, a cărui dezlegare o va găsi într-o bună zi. Din când în când, îşi zice: „Dar viaţa asta pare o nebunie.”

Are dreptate. Se supune miracolului vieţii cotidiene, vede că nu totdeauna e capabil să prevadă consecinţele acţiunilor sale. Uneori acţionează fără a şti că acţionează, salvează fără a şti că salvează, suferă fără a şti de ce anume e trist.

Da, această viaţă e o nebunie. Dar marea înţelepciune a războinicului constă în a-şi alege bine nebunia.

Războinicul luminii contemplă cele două coloane ce se înalţă de o parte şi de alta a porţii pe care încearcă să o deschidă.

Una se numeşte Frica, cealaltă se numeşte Dorinţa. Războinicul priveşte coloana Fricii şi acolo stă scris: „Vei intra într-o lume necunoscută unde sunt păstrate lucrurile pe care ţi le-ai dorit mereu şi pentru care ai lucrat atâta.”

Războinicul zâmbeşte pentru că nimic nu-l sperie şi nimic nu-l atrage. Cu siguranţa celui care ştie ce vrea, el deschide poarta.

Războinicul practică un puternic exerciţiu de creştere lăuntrică: este atent la lucrurile pe care le face în mod automat – precum respiratul, clipitul sau observarea lucrurilor din jurul său.

Face asta când se simte confuz. Astfel, se eliberează de tensiuni şi-şi lasă intuiţia să lucreze cu mai multă libertate – fără interferenţe din partea temerilor şi dorinţelor sale. Unele probleme care păreau insolubile sfârşesc prin a fi rezolvate, unele necazuri pe care le socotea de nedepăşit se împrăştie fără efort.

Când este nevoit să înfrunte o situaţie dificilă, foloseşte această tehnică.

Războinicul luminii aude comentarii precum: „Nu vreau să aduc vorba despre anumite lucruri, pentru că oamenii sunt invidioşi.”

Când aude aşa ceva, războinicul râde. Invidia nu poate pricinui nici un rău – dacă nu i se răspunde. Invidia face parte din viaţă şi toţi trebuie să se descurce cu ea.

Totuşi el vorbeşte arareori despre planurile sale. Şi uneori oamenii cred că îi e teamă de invidie.

El însă ştie că, ori de câte ori vorbeşte despre un vis, utilizează un pic din energia acelui vis ca să-i dea glas. Şi, tot vorbind, riscă să irosească toată energia necesară pentru a acţiona.

Un războinic al luminii cunoaşte puterea cuvintelor.

Războinicul luminii cunoaşte valoarea stăruinţei şi a curajului.

De multe ori, în timpul luptei, primeşte lovituri la care nu se aştepta. Şi înţelege că – în război – inamicul va câştiga unele bătălii. Când se întâmplă aşa ceva, îşi plânge neizbânzile şi se odihneşte ca să recupereze cât de cât energiile. Dar imediat reintră în lupta pentru visele sale.

Deoarece, cu cât rămâne mai mult timp departe, cu atât mai mari sunt şansele de a se simţi slab, temător, intimidat. Când un cavaler cade de pe cal şi nu încalecă iar în clipa următoare, nu va mai avea niciodată curajul să o facă din nou.

Un războinic ştie ce anume merită efortul.

Îşi decide acţiunile folosindu-şi inspiraţia şi credinţa. Întâlneşte însă oameni care-l cheamă să se angajeze în lupte ce nu sunt ale lui, pe câmpuri de bătălie pe care nu le cunoaşte – sau care nu-l interesează. Ei vor să-l implice pe războinicul luminii în provocări importante pentru ei – dar nu şi pentru el.

Adesea e vorba de persoane apropiate, care-l admiră pe războinic, au încredere în forţa lui şi – roase fiind de nelinişte – vor să-i obţină ajutorul cu orice chip.

În asemenea momente, el surâde şi-şi manifestă iubirea – dar nu acceptă provocarea.

Un adevărat războinic al luminii îşi alege totdeauna câmpul de luptă.

Războinicul luminii ştie să piardă.

El nu tratează înfrângerea ca pe ceva indiferent, folosind expresii ca „ei, nu era prea important” sau „la drept vorbind, nici nu ţineam prea mult la asta”. Acceptă înfrângerea ca pe o înfrângere – şi nu încearcă să o prefacă într-o victorie.

Îl amărăsc durerea rănilor, indiferenţa prietenilor, singurătatea pierderii. În asemenea momente, îşi zice: „Am luptat pentru ceva şi nu am izbutit. Am pierdut prima bătălie.”

Această frază îi dă puteri noi. Ştie că nimeni nu câştigă mereu – şi ştie să facă deosebirea între succesele şi greşelile sale.

Când vrei ceva, întreg Universul conspiră în favoarea ta. Războinicul luminii ştie asta.

Din acest motiv, este extrem de atent cu gândurile sale. Ascunse sub o serie de bune intenţii, există sentimente pe

care nimeni nu îndrăzneşte să şi le mărturisească nici sieşi: răzbunarea, autodistrugerea, vinovăţia, frica de victorie, bucuria macabră pentru tragedia celorlalţi.

Universul ne supune judecăţii: conspiră în favoarea dorinţelor noastre. De aceea, războinicul are curajul de a-şi scruta umbrele din suflet şi de a vedea dacă nu cumva cere ceva greşit pentru sine.

Şi are întotdeauna foarte multă grijă de ceea ce gândeşte.

Isus zicea: „Când spui da, da să fie, iar când spui nu, să fie nu.” Când războinicul îşi asumă o răspundere, se ţine de cuvânt.

Cei care promit şi nu se ţin de promisiune îşi pierd respectul de sine, se ruşinează de faptele lor. Viaţa unor asemenea oameni este o fugă; cheltuiesc mult mai multă energie producând o serie de scuze, ca să-şi ia vorba înapoi, decât războinicul luminii ca să-şi menţină angajamentele.

Uneori şi el îşi asumă o răspundere nesocotită care-l va prejudicia. Nu va mai repeta aceeaşi greşeală, dar, chiar şi aşa, se ţine de cuvânt şi-şi plăteşte preţul impulsivităţii.

Când câştigă o bătălie, războinicul o sărbătoreşte.

Victoria a fost obţinută cu preţul unor momente dificile, cu nopţi nedormite, cu zile de aşteptare interminabile. Din vremurile străvechi, celebrarea unui triumf face parte din ritualul vieţii însăşi: sărbătorirea este un rit de trecere.

Tovarăşii săi văd bucuria războinicului şi gândesc: „De ce face asta? Poate fi decepţionat în următoarea luptă. Poate atrage furia duşmanului.”

Războinicul ştie însă motivul gestului său. Profită de cel mai bun dar pe care i-l poate aduce victoria: încrederea.

Îşi sărbătoreşte azi victoria de ieri ca să aibă mai multă putere în bătălia de mâine.

Într-o bună zi, pe neaşteptate, războinicul descoperă că luptă fără acelaşi entuziasm dinainte.

Continuă să facă tot ce mai făcuse, dar fiecare gest pare a-şi fi pierdut înţelesul. În această împrejurare, are o singură alegere: să practice mai departe Lupta cea Bună. Îşi face

rugăciunile din obligaţie sau de frică sau din orice alt motiv – dar nu-şi întrerupe drumul.

Ştie cî îngerul Aceluia care-l inspiră a plecat în plimbare pe undeva. Războinicul îşi păstrează atenţia concentrată asupra luptei sale şi insistă – chiar când totul pare inutil. În scurt timp, îngerul se întoarce şi simplul fâlfâit al aripilor sale îi va readuce războinicului bucuria.

Un războinic al luminii le împărtăşeşte şi celorlalţi ceea ce ştie despre drum.

Cine ajută e şi el totdeauna ajutat şi trebuie să-i înveţe pe alţii ce a învăţat el. De aceea, se aşază în jurul focului şi povesteşte cum i-a fost ziua de luptă.

Un înger şopteşte: „De ce să vorbeşti atât de deschis de strategia ta? Nu vezi că, procedând astfel, rişti să fii nevoit a-ţi împărţi victoriile cu ceilalţi?”

Războinicul se mulţumeşte să zâmbească şi nu răspunde. Ştie că, dacă la sfârşitul călătoriei ajunge într-un paradis gol, lupta lui nu va fi meritat truda.

Războinicul luminii a învăţat că Dumnezeu foloseşte singurătatea ca să ne înveţe convieţuirea.

Foloseşte mânia ca să ne arate infinita valoare a păcii. Foloseşte plictisul ca să pună în evidenţă însemnătatea aventurii şi a renunţării.

Dumnezeu foloseşte tăcerea ca să ne înveţe răspunderea pentru cuvintele noastre. Foloseşte oboseala ca să putem înţelege valoarea trezirii din somn. Foloseşte boala ca să pună în evidenţă binecuvântarea sănătăţii.

Dumnezeu foloseşte focul ca să ne dea învăţătură despre apă. Foloseşte pământul ca să înţelegem valoarea aerului. Foloseşte moartea ca să ne arate importanţa vieţii.

Războinicul luminii dă înainte de a fi rugat.

Când văd asta, unii dintre tovarăşii săi comentează: „Cine are nevoie cere.”

Dar războinicul ştie că sunt mulţi oameni care nu izbutesc – pur şi simplu nu izbutesc – să ceară ajutor. Lângă el sunt inşi a căror inimă e atât de fragilă, încât iubirile devin

pentru ei suferinţe; sunt flămânzi parcă de afecţiune şi le e ruşine s-o arate.

Războinicul îi adună în jurl focului, spune poveşti, îşi împarte hrana cu ei, se îmbată împreună. A doua zi, toţi se simt mai bine.

Cei care privesc mizeria cu indiferenţă sunt cei mai mizerabili.

Corzile întinse permanent se dezacordează până la urmă.

Războinicii care se antrenează neîncetat îşi pierd spontaneitatea în luptă. Caii care sar mereu peste obstacole îşi rup până la urmă un picior. Arcurile zilnic încordate nu-şi mai expediază cu aceeaşi forţă săgeţile.

De aceea, dacă are chef, războinicul luminii încearcă să se amuze cu mărunţişurile cotidiene.

Războinicul luminii îl ascultă pe Lao Zi care spune că trebuie să renunţăm la ideea de zile şi ore, dând de fiecare dată tot mai multă atenţie clipei.

Doar aşa poate rezolva anumite probleme înainte ca ele să apară; concentrându-şi atenţia asupra lucrurilor mărunte, izbuteşte să evite mari calamităţi.

Dar a te gândi la lucruri mici nu înseamnă a gândi în mic. O preocupare exagerată sfârşeşte prin a elimina orice urmă de bucurie din viaţă.

Războinicul ştie că un mare vis este alcătuit din numeroase lucruri diferite, aşa cum lumina soarelui e suma milioanelor sale de raze.

Sunt momente în care drumul războinicului trece prin perioade de rutină.

Atunci el aplică o învăţătură a rabinului Nachman din Breslov: „Dacă nu izbuteşti să meditezi, ar trebui să repeţi măcar un simplu cuvânt, pentru că asta îi face bine sufletului. Nu spune nimic altceva, repetă doar cuvântul acesta fără oprire, de nenumărate ori. El va sfârşi prin a-şi căpăta propriul înţeles, iar apoi va câştiga un sens nou. Dumnezeu îşi va deschide porţile şi tu vei folosi în cele din urmă acest simplu cuvânt ca să spui tot ce voiai.”

Când e silit să îndeplinească aceeaşi sarcină de multe ori, războinicul foloseşte această tactică şi-şi preface munca în rugăciune.

Un războinic al luminii nu are „certitudini” ci un drum de urmat – căruia încearcă să i se adapteze în funcţie de anotimp.

Vara luptă cu echipament şi tehnici diferite de lupta dusă iarna. Fiind flexibil, nu mai judecă lumea în termeni de „bine” şi de „rău”, ci pe baza „atitudinii adecvate acelui moment”.

Ştie că tovarăşii săi trebuie să se adapteze şi ei şi nu rămâne surprins când ei îşi modifică atitudinea. Îi dă fiecăruia un răgaz necesar ca să-şi justifice acţiunile.

E însă implacabil cu trădarea.

Un războinic se aşază în jurul focului cu prietenii săi.

Petrec ceasuri bune acuzându-se reciproc, dar îşi încheie noaptea dormind în acelaşi cort şi uitând insultele rostite. Din când în când, îşi face apariţia un nou-venit în grup. Fiindcă nu are încă o istorie în comun, îşi arată doar calităţile, iar unii îl privesc ca pe un maestru.

Războinicul luminii nu-l compară însă niciodată cu foştii săi camarazi de luptă. Străinul este bine venit, dar încrederea în el nu se va instala decât după ce i se vor cunoaşte şi defectele.

Un războinic al luminii nu intră într-o bătălie fără a cunoaşte limitele aliatului său.

Războinicul cunoaşte o veche expresie populară: „Dacă remuşcările ar putea ucide…”

Şi ştie că remuşcarea ucide; roade lent sufletul celui care a făcut ceva rău şi duce la autodistrugere.

Războinicul nu vrea să moară în felul acesta. Când acţionează cu perversitate sau răutate – întrucât este un om plin de defecte – nu-i e ruşine să-şi ceară iertare.

Dacă e încă posibil, depune toate străduaniile ca să îndrepte răul pe care l-a făcut. Dacă persoana pe care a

vătămat-o a murit, binele i-l face unui străin şi închină întreprinderea aceasta sufletului celui pe care l-a lovit.

Un războinic al luminii nu se căieşte, pentru că remuşcarea ucide. El se umileşte şi repară răul pe care l-a pricinuit.

Toţi războinicii luminii şi-au auzit mamele zicând: „Fiul meu a făcut asta fiindcă şi-a pierdut capul, dar, în fond, este un om foarte bun."

Deşi îşi respectă mama, el ştie că nu e aşa. Nu se tot culpabilizează pentru faptele sale necugetate şi nici nu-şi petrece viaţa tot iertându-se pentru greşelile făcute – căci în felul acesta n-ar mai apuca niciodată să-şi corecteze drumul.

El îşi foloseşte bunul-simţ ca să-şi judece rezultatul faptelor – şi nu intenţiile pe care le-a avut când le-a executat. Îşi asumă tot ce face, chiar dacă plăteşte un preţ ridicat pentru eroarea sa.

Un vechi proverb arab spune: „Dumnezeu judecă pomul după fructe, nu după rădăcini."

Înainte de-a lua o hotărâre importantă – să declare un război, să se mute împreună cu prietenii pe altă câmpie, să aleagă un ogor de însămânţat – războinicul se întreabă: „Ce urmări va avea asta asupra celei de-a cincea generaţii a urmaşilor mei?"

Un războinic este conştient că actele fiecărei persoane au consecinţe care se prelungesc vreme îndelungată şi trebuie să ştie ce fel de lume lasă pentru cea de-a cincea generaţie de după el.

„Nu face furtuni într-un pahar cu apă", îl avertizează cineva pe războinicul luminii.

Dar el nu exagerează niciodată un moment dificil şi caută totdeauna să menţină calmul necesar.

În acelaşi timp, nu judecă durerea altcuiva.

Un mic detaliu – care nu-l afectează deloc – poate servi drept amorsă pentru furtuna ce se pregătea în sufletul

fratelui său. Războinicul respectă suferinţa aproapelui şi nu încearcă să o compare cu a sa.

Cupa suferinţelor nu are aceeaşi mărime pentru toată lumea.

„Prima calitate a drumului spiritual este curajul”, spunea Gandhi.

Lumea pare ameninţătoare şi periculoasă pentru laşi. Aceştia caută siguranţa mincinoasă a unei vieţi fără mari provocări şi se înarmează până-n dinţi ca să apere ceea ce cred că posedă. Laşii îşi construiesc în cele din urmă zidurile propriei lor închisori.

Războinicul luminii îşi proiectează gândul dincolo de orizont. Ştie că, dacă nu va face nimic pentru lume, nimeni altul nu o va face.

Se angajează astfel în Lupta cea Bună şi-i ajută pe ceilalţi, chiar dacă nu înţelege exact de ce.

Războinicul luminii citeşte cu atenţie un text pe care Sufletul Lumii i l-a trimis lui Chico Xavier: „Când veţi reuşi să depăşiţi gravele probleme dintr-o relaţie, nu vă mai pierdeţi timpul amintindu-vă momentele dificile, ci bucurându-vă că aţi mai trecut de încă o încercare a vieţii. Când veţi ieşi dintr-o lungă perioadă de tratament al sănătăţii, nu vă mai gândiţi la suferinţa pe care aţi fost nevoiţi s-o înfruntaţi, ci la binecuvântarea lui Dumnezeu care v-a îngăduit vindecarea.

Purtaţi în amintire, pentru tot restul vieţii, lucrurile bune care s-au ivit în toiul dificultăţilor. Ele vor fi o dovadă a capacităţii voastre şi vă vor da încredere în confruntarea cu oricare alt obstacol.”

Războinicul luminii se concentrează asupra micilor miracole ale vieţii zilnice.

E capabil să vadă ce este războiul pentru că poartă frumuseţea în sine însuşi, de vreme ce lumea e o oglindă şi-i restituie fiecărui om reflexul propriei feţe. Deşi îşi cunoaşte cusururile şi limitele, războinicul face tot ce e posibil ca să-şi păstreze buna dispoziţie în momentele de criză.

La urma urmelor, lumea se străduieşte să-l ajute, chiar dacă toate din juru-i par a spune contrariul.

Există şi un deşeu emoţional: el e produs în fabricile de gândire. Sunt dureri care au trecut şi acum nu mai sunt de nici un folos. Sunt precauţii care şi-au avut importanţa lor în trecut – dar în prezent nu mai slujesc la nimic.

Războinicul îşi are şi el amintirile sale, dar izbuteşte să separe ceea ce e folositor de ceea ce e inutil: îşi aruncă deşeurile emoţionale.

Un tovarăş al lui zice: „Dar asta face parte din istoria mea. De ce trebuie să-mi abandonez nişte sentimente care mi-au marcat existenţa?”

Războinicul surâde, dar nu mai caută să simtă lucruri pe care nu le mai simte. El se schimbă – şi vrea ca sentimentele să-l însoţească.

Când îl vede deprimat, maestrul îi spune războinicului: „Nu eşti cel ce pari a fi în momentele de tristeţe. Eşti mult mai mult de-atâta.

În timp ce mulţi au plecat – din motive pe care nu le vom înţelege niciodată – tu eşti încă aici. De ce oare Dumnezeu a îndepărtat oameni atât de extraordinari şi te-a lăsat pe tine?

Chiar în clipa asta, milioane de inşi vor fi renunţat. Nu se detestă, nu plâng, nu mai fac nimic; aşteaptă doar să treacă timpul. Şi-au pierdut capacitatea de reacţie.

Tu, în schimb, eşti trist. Asta dovedeşte că sufletul îţi este încă viu.”

Uneori, în toiul unei bătălii ce pare a nu se mai termina, războinicului îi vine o idee şi reuşeşte să iasă învingător în câteva secunde.

Atunci gândeşte: „De ce oare am suferit atâta timp într-o luptă pe care aş fi putut să o câştig cu jumătate din energia pe care am risipit-o?”

La drept vorbind, orice problemă – o dată rezolvată – pare foarte simplă. Marea victorie, care astăzi pare lesnicioasă, a

fost rezultatul unei serii de mici victorii care au trecut neobservate.

Atunci războinicul înţelege ceea ce s-a întâmplat şi doarme liniştit. În loc să se învinovăţească pentru faptul de a fi zăbovit atâta timp ca să ajungă, el se bucră, ştiind că până la urmă a ajuns.

Există două feluri de rugăciune.

Primul fel este acela în care cerem să se întâmple anumite lucruri, încercând să-i spunem lui Dumnezeu ce anume trebuie să facă. Nu-i acordăm Creatorului nici timp, nici spaţiu ca să acţioneze. Dumnezeu – care ştie prea bine ce este cel mai bine pentru fiecare dintre noi – va continua să acţioneze după cum crede de cuviinţă. Iar cel ce se roagă rămâne cu senzaţia că n-a fost ascultat.

Al doilea fel de rugăciune este acela în care, chiar fără a înţelege drumurile Atotputernicului, omul lasă să i se împlinească în viaţă planurile Creatorului său. Se roagă să fie cruţat de suferinţă, se roagă să aibă parte de bucurie în Lupta cea Bună, dar nu uită nici o clipă să spună: „Facă-se voia Ta.”

Războinicul ştie că vorbele cele mai importante în toate limbile sunt cuvinte mărunte.

Da. Dragoste. Dumnezeu.

Sunt cuvinte care se pot rosti cu uşurinţă şi care umplu uriaşe spaţii goale.

Există însă un cuvânt – şi el foarte mărunt – pe care multor oameni le vine greu să-l rostească: nu.

Cine nu spune niciodată „nu” se consideră generos, înţelegător, educat, deoarece „nu”-ul este reputat a fi blestemat, egoist, lipsit de spiritualitate.

Războinicul nu cade niciodată într-o asemenea capcană. Sunt momente în care – când zice „da” pentru ceilalţi – poate zice „nu” pentru sine.

De aceea, niciodată nu spune „da” cu buzele, dacă inima sa zice „nu”.

În primul rând: Dumnezeu înseamnă sacrificiu. Suferă în viaţa aceasta şi vei fi fericit în cea viitoare.

În al doilea rând: cine se distrează este copil. Trăieşte sub tensiune.

În al treilea rând: ceilalţi ştiu ce e mai bine pentru noi pentru că au mai multă experienţă.

În al patrulea rând: avem obligaţia să-i facem mulţumiţi pe ceilalţi. Trebuie să le fim plăcuţi, chiar dacă asta înseamnă renunţări importante.

În al cincilea rând: nu trebuie să bem din cupa fericirii, altminteri i-am putea prinde gustul – şi nu totdeauna o avem la îndemână.

În al şaselea rând: trebuie să acceptăm toate pedepsele. Suntem vinovaţi.

În al şaptelea rând: frica este o alarmă. Să nu riscăm.

Acestea sunt poruncile cărora nici un războinic al luminii nu le poate da ascultare.

Un grup foarte mare de persoane stă în mijlocul şoselei, barând drumul care duce la Paradis.

Puritanul întreabă: „De ce păcătoşii?”

Şi moralistul rage: „O prostituată vrea să ia parte la ospăţ!”

Paznicul valorilor sociale ţipă: „Cum poate fi iertată femeia adulteră, dacă a păcătuit?”

Penitentul îşi rupe straiele: „De ce să vindeci un orb care nu se gândeşte decât la suferinţa lui şi nici măcar nu-ţi mulţumeşte?”

Ascetul ţopăie furios: „Îngădui ca femeia să toarne un ulei scump pe părul tău! De ce nu-l vinde ca să cumpere de mâncare?”

Surâzând, Isus ţine poarta deschisă. Şi războinicii luminii intră, indiferent de ţipetele isterice.

Adversarul este înţelept.

Ori de câte ori îi stă în putinţă, pune mâna pe arma sa cea mai uşor de mânuit şi cea mai eficace: intriga. Atunci când o utilizează, nu trebuie să facă mari eforturi – deoarece

lucrează alţii pentru el. Cu câteva vorbe prost dirijate, se distrug luni de devotament, ani de căutare a armoniei.

Războinicul luminii este adeseori victima acestei capcane. Nu ştie de unde vine lovitura şi nu are cum dovedi că intriga e falsă. Intriga nu dă drept de apărare: condamnă fără judecată.

Între timp, el suferă consecinţele şi pedepsele nemeritate – căci cuvântul are putere, şi el o ştie. Suferă însă în tăcere şi nu foloseşte niciodată aceeaşi armă ca să atace adversarul.

Războinicul luminii nu este laş.

„Dă-i nerodului o mie de inteligenţe şi el nu o va vrea decât pe-a ta”, zice un proverb arab. Când războinicul luminii începe să-şi planteze grădina, observă că vecinul stă acolo, spionându-l. Îi place să-şi dea cu părerea despre cum să semene acţiunile, cum să fertilizeze gândurile, cum să stropească victoriile.

Dacă va da ascultare celor spuse de el, războinicul va sfârşi prin a face o muncă ce nu-i aparţine; grădina pe care o îngrijeşte acum va fi ideea vecinului.

Dar un adevărat războinic al luminii ştie că fiecare grădină îşi are misterele sale, pe care doar mâna răbdătoare a grădinarului e capabilă a le descifra. De aceea, preferă să se concentreze asupra soarelui, ploii, anotimpurilor.

Ştie că nerodul care-şi dă cu părerea despre grădina celuilalt nu îşi îngrijeşte propriile plante.

Pentru a lupta, trebuie să ţii ochii larg deschişi. Şi să ai tovarăşi credincioşi alături de tine.

Se întâmplă ca, dintr-o dată, cel care lupta împreună cu războinicul luminii să-i devină adversar.

Prima reacţie este de ură; dar războinicul ştie că luptătorul orb e pierdut în mijlocul bătăliei.

Astfel încât încearcă să vadă lucrurile bune pe care le-a făcut în timpul convieţuirii lor fostul aliat; încearcă să înţeleagă ce anume l-a dus la brusca schimbare de atitudine, ce răni s-au acumulat în sufletul lui. Caută să

descopere ce anume l-a făcut pe unul dintre ei să abandoneze dialogul.

Nimeni nu este pe de-a-ntregul bun sau rău; războinicul se gândeşte la asta, când vede că are un nou adversar.

Un războinic ştie că scopurile nu scuză niciodată mijloacele.

Căci nu există scopuri; există doar mijloace. Viaţa îl duce de la necunoscut spre necunoscut. Fiecare clipă e înveşmântată în acest mister pasionant: războinicul nu ştie de unde vine şi nici unde se duce.

Dar nu se află aici din întâmplare. Şi se bucură de surprize, e încântat de peisajele pe care nu le cunoaşte. Deseori se simte înfricoşat, dar asta e ceva firesc la un războinic.

Dacă se va gândi numai la scop, nu va reuşi să fie atent la semnele de pe drum. Dacă se va concentra numai asupra unei întrebări, va pierde multiple răspunsuri care sunt lângă el.

De aceea, războinicul se supune.

Războinicul cunoaşte „efectul de cascadă”.

A văzut adesea pe cineva purtându-se rău cu alt om care n-a avut curajul să reacţioneze. Atunci, din laşitate şi resentiment, această persoană şi-a descărcat furia asupra altcuiva mai slab, care s-a descărcat asupra altuia, într-un veritabil torent de nefericire. Nimeni nu cunoaşte urmările propriilor sale cruzimi.

De aceea, războinicul este grijuliu în folosirea spadei şi acceptă doar un adversar vrednic de el. În momentele de furie, el loveşte doar o stâncă şi se vatămă la mână.

Mâna i se vindecă în cele din urmă; dar copilul care a fost bătut pentru că tatăl lui a pierdut o luptă va rămâne marcat pentru tot restul vieţii.

Când vine ordinul de plecare, războinicul îşi vede toţi prietenii pe care şi i-a făcut pe timpul cât şi-a parcurs drumul. Pe unii i-a învăţat cum să audă clopotele unui templu scufundat, altora le-a povestit istorii în jurul focului.

Inima îi e tristă; el ştie însă că spada îi este sfinţită şi trebuie să asculte poruncile Aceluia căruia şi-a închinat lupta.

Apoi, războinicul luminii le mulţumeşte tovarăşilor de călătorie, trage adânc aerul în piept şi merge mai departe, încărcat de amintirile unei călătorii de neuitat.

EPILOG.

Se lăsase noaptea când ea termină de vorbit. Cei doi rămaseră cu ochii aţintiţi la luna care răsărea.

„Multe lucruri pe care mi le-ai spus se contrazic între ele”, zise el.

Ea se ridică.

„Rămâi cu bine”, zise ea. „Ştiai că clopotele din fundul mării nu erau o legendă, dar ai fost în stare să le auzi doar când ai simţit că vântul, pescăruşii, foşnetul frunzelor de palmier, toate acestea făceau parte din dangătul clopotelor.

La fel, războinicul luminii ştie că toate din jurul său – victoriile, înfrângerile, entuziasmul şi descurajarea sa – fac parte din Lupta sa cea Bună. Şi va şti să folosească strategia corectă exact când va avea nevoie de ea. Un războinic nu caută să fie coerent; el învaţă să-şi ducă viaţa cu contradicţiile sale.” „Cine eşti?”, întrebă el.

Dar femeia se şi îndepărta, păşind pe valuri spre luna ce răsărea.

SFÂRŞIT